

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА

**Програма комплексного державного екзамену
за професійним спрямуванням “Міжнародна економіка”**
для студентів 5 курсу
напряму підготовки 0501 – Економіка та підприємництво
спеціальності 7.050103 – Міжнародна економіка

Черкаси – 2010

УДК 339(073)

ББК 65.5п30

Рецензенти:

Л.О. Петкова, д.е.н., професор, зав. кафедри міжнародної економіки ЧДТУ

В.В. Опалько, к.е.н., ст. викладач кафедри економічної теорії ЧНУ

Кібальник Л.О., Макаринська О.В.

- К 38 Програма комплексного державного екзамену за професійним спрямуванням “Міжнародна економіка”. – Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2010. – 64 с.

*Рекомендовано до друку Вченю радою Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 6 від 15 червня 2010 р.)*

Зміст

Пояснювальна записка	4
Перелік питань і завдань.....	5
Дисципліна “Міжнародна торгівля”	5
Дисципліна “Облік зовнішньоекономічної діяльності”.....	17
Дисципліна “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”	28
Дисципліна "Міжнародна інвестиційна діяльність"	46
Дисципліна "Охорона праці"	57
Вимоги до рівня підготовки студентів.....	59
Форма проведення екзамену	60
Зміст і структура екзаменаційних білетів	60
Критерії оцінювання знань і вмінь	61
Список рекомендованої літератури.....	63

Пояснювальна записка

Державний комплексний екзамен зі спеціальних дисциплін спеціальності 7.050103 – Міжнародна економіка, здійснюється наприкінці навчального процесу за програмою підготовки спеціалістів з міжнародної економіки.

Програму державного екзамену за професійним спрямуванням “Міжнародна економіка” розроблено на базі навчальних програм з дисциплін “Міжнародна торгівля”, “Міжнародна інвестиційна діяльність”, “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства” для студентів напряму підготовки 0501 – Економіка і підприємництво, спеціальності 7.050103 – Міжнародна економіка.

Мета державного екзамену: перевірка обсягу набутих теоретичних знань і практичних навичок, здобутих студентами протягом вивчення дисциплін, що виносяться на державний екзамен.

Завданням державного екзамену є виявлення якості підготовки студентів як спеціалістів з міжнародної економіки.

Матеріали програми державного екзамену за професійним спрямуванням “Міжнародна економіка” розподілено за змістовими модулями таких дисциплін: “Міжнародна торгівля”, “Міжнародна інвестиційна діяльність”, “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”, “Охорона праці”.

Програма складається з “Пояснюальної записки”, “Переліку питань і завдань”, “Вимог до рівня підготовки студентів”, “Форм проведення екзамену”, “Змісту і структури екзаменаційних білетів”, “Критеріїв оцінювання знань і вмінь”, “Списку рекомендованої літератури”.

Перелік питань і завдань

На державний екзамен за професійним спрямуванням “Міжнародна економіка” виносяться наступні завдання.

Дисципліна “Міжнародна торгівля”

Тестові завдання

- 1. До абсолютних показників міжнародної торгівлі належить такий показник:**
  - А. Індекс “умови торгівлі”;
  - Б. Сальдо торговельного балансу;
  - В. Індекс Хіршмана;
  - Г. Генеральна торгівля.
- 2. До показників результативності міжнародної торгівлі належить:**
  - А. Зовнішньоторговельний оборот на душу населення;
  - Б. Зовнішньоторговельний оборот;
  - В. Квота зовнішньоторговельного обороту;
  - Г. Зовнішньоторговельне сальдо.
- 3. До показників інтенсивності міжнародної торгівлі належить такий показник:**
  - А. Індекс диверсифікації експорту;
  - Б. Експортна квота;
  - В. Індекс Харфіндела-Хіршмана;
  - Г. Індекс “умови торгівлі”.
- 4. Теорія життєвого циклу товару на світовому ринку була розроблена:**
  - А. Р. Верноном;
  - Б. В. Леонтьевим;
  - В. С. Ліндером;
  - Г. М. Портером.
- 5. До теорій неотехнологічного напряму відноситься теорія:**
  - А. Абсолютних переваг;
  - Б. Життєвого циклу продукції;
  - В. Порівняльних переваг;
  - Г. Співвідношення чинників виробництва.
- 6. До структурних показників міжнародної торгівлі належить:**
  - А. Індекс диверсифікації експорту;
  - Б. Імпортна квота;
  - В. Зовнішньоторгове сальдо;
  - Г. Зовнішньоторговельний обіг.
- 7. Згідно операційного підходу до сутності міжнародної торгівлі її об'єктами є:**
  - А. Неторговельний обмін;
  - Б. Торговельний обмін;
  - В. Контракти та угоди;
  - Г. Операція з експорту чи імпорту.

8. Згідно з положенням теорії Хекшера-Оліна країна має експортувати ті товари:

- А. Виробництво яких характеризується інтенсивним використанням відносно дефіцитних ресурсів;
- Б. Виробництво яких для країни відзначається меншими затратами відносно кількості факторів на одиницю продукції;
- В. Виробництво яких є більш прибутковим і менш видатковим для країни;
- Г. Виробництво котрих базується на використанні відносно надлишкових виробничих ресурсів.

9. Метод міжнародної торгівлі – це:

- А. Суму пість прийомів для забезпечення торгового обороту;
- Б. Організована форма здійснення зовнішньоторговельних операцій;
- В. Організована діяльність щодо здійснення експортно-імпортних операцій;
- Г. Спосіб здійснення міжнародних операцій купівлі продажу.

10. Комітент - це особа, яка:

- А. Уклада угоду про надання посередницьких послуг з комісіонером, і за його рахунок здійснює торгові операції;
- Б. Надала доручення комісіонерові на укладання угод від його імені, але за рахунок комітента, який залишається власником товару до кінця угоди;
- В. Доручила певній особі перепродати певну партію товару;
- Г. є власником товару, що продається, але надає іншій сторонній особі, права власності на товар, а відтак і можливість його подальшого перепродажу.

11. При агентських операціях сторона, яка надала доручення іншій стороні називається:

- А. Агентом;
- Б. Брокером;
- В. Принципалом;
- Г. Комітентом.

12. Встановлення контактів через посередника, який не являється стороною договору, а використовується лише для інформування сторін, які беруть на себе зобов'язання за угодою – це:

- А. Операція з перепродажу;
- Б. Брокерська операція;
- В. Агентська операція;
- Г. Комісійна операція.

13. Консигнаційна угода передбачає:

- А. Продаж товарів зі складу комісіонера;
- Б. Продаж товарів зі складу комісіонера, але товар належить консигнатору;
- В. Продаж товарів зі складу консигнатора;
- Г. Продаж товарів зі складу консигнатора, але товар йому не належить.

14. За наявністю або відсутністю факту переходу права власності на предмет лізингу розрізняють такі його види:

- А. Фінансовий та оперативний;
- Б. Прямий та непрямий;
- В. Чистий, непрямий;
- Г. Чистий, прямий.

- 15. Ефективне мито – це мито розраховане на основі:**
- А. Інших мит, з урахуванням тарифів країн імпортерів;
  - Б. Номінальних мит на імпортні вузли та деталі;
  - В. Ефективних тарифів країн імпортерів;
  - Г. Усереднених ефективних ставок на товари замінники.

- 16. Обмежувальні заходи, що застосовуються однією державою у відповідь на аналогічні дії іншої держави, що завдають економічної або моральної шкоди першій називаються:**

- А. Демпінгом;
- Б. Блокадою;
- В. Репресаліями;
- Г. Реторсіями.

- 17. До принципів міжнародного комерційного контракту не відносять:**

- А. Свободу МКК;
- Б. Обов'язковість МКК;
- В. Правоздатність МКК;
- Г. Добросовісність і чесну ділову практику.

- 18. Відкритий дозвіл на експорт чи імпорт по окремому товару, чи окремій країні протягом дії режиму ліцензування по даному товару – це:**

- А. Разова ліцензія;
- Б. Відкрита ліцензія;
- В. Обмежувальна ліцензія;
- Г. Генеральна ліцензія.

- 19. Ініціатором укладання Конвенції про міжнародні договори купівлі-продажу товарів була:**

- А. ЮНІДО;
- Б. ЄСК;
- В. ЮНІСЕФ;
- Г. ЮНСІТРАЛ.

- 20. Яка з умов МКК характерна лише для МКК купівлі-продажу консультивативних послуг:**

- А. Податки та інші збори;
- Б. Порядок розірвання;
- В. Винагорода;
- Г. Форс-мажорні обставини.

- 21. На якій стадії виконання контракту вказується: термін, місце, спосіб та вартість виконання контракту?**

- А. Підготовчий;
- Б. Виконавчий;
- В. Матеріальний;
- Г. Техніко-юридичний.

- 22. В супровідному листі до МКК вказуються:**

- А. Ступінь обробки товару;
- Б. Кількісні та якісні характеристики товару;
- В. Технічні характеристики товару;
- Г. Комплектація партії.

23. Коли обов'язки продавця щодо поставки товару вважаються виконаними згідно з умовою FCA "Інкотермс" 2000 р.?

- А. Коли виплачено мито;
- Б. Коли товар очищено від мита на експорт і передано під відповідальність перевізника в обумовленому покупцем місці;
- В. Коли товар передано покупцю;
- Г. Коли товар передано перевізникові у визначеному порту.

24. З якого моменту всі витрати і ризики загибелі товару або його пошкодження несе покупець, якщо контракт виконується на умові FAS "Інкотермс" 2000 р.?

- А. Коли товар розміщено на борту судна;
- Б. Коли покупець отримує товар;
- В. Коли товар розміщено вздовж борту судна на причалі в обумовленому порту;
- Г. Коли товар доставлено в порт.

25. Угода в міжнародній торгівлі, за якою експортер постачає виробниче устаткування на умовах комерційного кредиту, а імпортер після його встановлення і початком експлуатації, компенсує вартість устаткування продукцією виготовленою на даному устаткуванню називається:

- А. Зустрічною купівлею;
- Б. Бартерною операцією;
- В. Компенсаційною угодою;
- Г. Угодою за кооперацію.

26. Товарообмінні компенсаційні угоди на безвалютній основі, компенсаційні угоди на комерційній основі і компенсаційні угоди на основі домовленостей про виробниче співробітництво є формами:

- А. Оренди;
- Б. Традиційної торгівлі;
- В. Торгівлі за кооперацією;
- Г. Зустрічної торгівлі.

27. Право власності на готову продукцію вироблену з давальницею сировини належить:

- А. Іноземному замовнику;
- Б. Вітчизняному виконавцю;
- В. Сторонам відповідно до контракту;
- Г. Одному з контрагентів.

28. Назвіть торговельного посередника в сфері зовнішньоекономічної діяльності, який укладає угоди з третіми особами від імені і за рахунок довірителя:

- А. Дистриб'ютор;
- Б. Дилер;
- В. Комісіонер;
- Г. Торговельний агент.

29. Назвіть умову, яка передбачає зобов'язання торговельного посередника вільшкодувати збитки експортера у разі неплатоспроможності покупця:

- А. Офера;

- Б. Індосамент;
- В. Коносамент;
- Г. Делькредере.

30. Операції, що полягають у дорученні однією стороною іншій стороні здійснення фактичних та юридичних дій, пов'язаних з продажем чи купівлею товару на обумовленій території за рахунок і від імені принципала, називаються:

- А. Агентськими;
- Б. Брокерськими;
- В. Комісійними;
- Г. Операціями з перепродажу.

31. Посередницькі операції, які здійснюються від імені торговельного посередника, але за рахунок експортера, називаються:

- А. Брокерськими операціями;
- Б. Комісійними операціями;
- В. Агентськими операціями;
- Г. Операціями з перепродажу.

32. До адміністративних методів регулювання міжнародної торгівлі відносять:

- А. Ембарго;
- Б. Податкові пільги;
- В. Тарифні квоти;
- Г. Кредитування експорту.

33. До економічних методів регулювання міжнародної торгівлі відносять:

- А. Ліцензування;
- Б. Субсидування експорту;
- В. Квотування;
- Г. Ембарго.

34. Зазначте кількісні заходи нетарифного регулювання міжнародної торгівлі:

- А. Ліцензування;
- Б. Державні закупівлі;
- В. Субсидії;
- Г. Технічні бар'єри.

35. Вищим органом СОТ є:

- А. Рада Міністрів;
- Б. Палата аудиторів;
- В. Генеральна Рада;
- Г. Конференція Міністрів.

36. Ціна товару, яка встановлюється в момент підписання міжнародного комерційного контракту і не змінюється протягом дії контракту, називається:

- А. Твердою;
- Б. Рухливою;
- В. Гнучкою;
- Г. З наступною фіксацією.

37. До обов'язкових умов міжнародного комерційного контракту відносять:

- А. Страхування;
- Б. Пакування і маркування;

- В. Форс-мажорні обставини;
- Г. Базисні умови поставки.

38. Парафування тексту міжнародного комерційного контракту полягає в:

- А. Проставленні печаток на кожній сторінці контракту;
- Б. Візууванні останньої сторінки контракту підписами уповноважених представників сторін;
- В. Візууванні кожної сторінки контракту підписами уповноважених представників сторін;
- Г. Перегляді та усному затвердженні кожної сторінки угоди.

39. Претензії, що пред'являються одним контрагентом іншому у зв'язку з невиконанням умов контракту називаються:

- А. Рекламаціями;
- Б. Штрафними санкціями;
- В. Пенею;
- Г. Неустойками.

40. Техніко-юридична стадія міжнародного комерційного контракту включає:

- А. Термін виконання контракту;
- Б. Оформлення документації;
- В. Місце виконання контракту;
- Г. Спосіб виконання контракту.

41. На якій стадії виконання контракту вказується: термін, місце, спосіб та вартість виконання контракту?

- А. Підготовчий;
- Б. Виконавчий;
- В. Матеріальний;
- Г. Техніко-юридичний.

42. Відношення обсягу імпорту певного товару до обсягу його споживання в країні – це:

- А. Коєфіцієнт імпортної залежності;
- Б. Індекс географічної концентрації імпорту;
- В. Реімпорт;
- Г. Імпортна квота.

43. Яка міжнародна організація розробила базові умови поставки (Incoterms 2000)?:

- А. ЮНСІТРАЛ;
- Б. СОТ;
- В. Міжнародна торгівельна палата;
- Г. ЮНКТАД.

44. Способом платежу в міжнародному комерційному контракті може бути:

- А. Готівка;
- Б. Чек;
- В. Інкасо;
- Г. Акредитив.

45. Однією з додаткових умов міжнародного комерційного контракту є:

- А. Базисні умови поставки;

- Б. Пакування і маркування;
- В. Умови платежу;
- Г. Якість і кількість товару.

46. В статті міжнародного комерційного контракту "Ціна товару" вказуються:

- А. Умови платежу;
- Б. Якість товару;
- В. Кількість товару;
- Г. Базис та спосіб фіксації ціни.

47. Базисні умови поставки, за яких експортер несе мінімальні витрати:

- А. CIF;
- Б. FOB;
- В. EXW;
- Г. DDP.

48. Згідно з умовою FOB "Інкотермс" 2000 р. очистку товару від мита на експорт здійснює:

- А. Продавець;
- Б. Покупець;
- В. За домовленістю;
- Г. Згідно з умовами контракту.

49. Який вид транспорту може бути використаним при здійсненні контракту на умові FCA "Інкотермс" 2000 р.?

- А. Тільки повітряний;
- Б. Тільки залізничний;
- В. Тільки морський та річковий;
- Г. Будь-який.

50. Зазначте вид мита, що нараховується у % до митної вартості товарів:

- А. Спеціфічне;
- Б. Комбіноване;
- В. Антидемпінгове;
- Г. Адвальорне.

Практичні завдання

Задача 1

Ставка українського імпортного тарифу на закордонний одяг становить 29 %, на тканини – 5%, на фурнітуру – 2%. Вартість тканин становить 44 % вартості одягу, а вартість фурнітури 3% вартості одягу.

Розрахувати ефективний рівень тарифу:

- 1) за умов вказаних вище;
- 2) якщо імпортне мито на готовий одяг збільшиться до 40%.

Зробити висновки на основі одержаних розрахунків.

Задача 2

Ставка українського імпортного тарифу на телевізори становить 40 %, на електронно-променеві трубки для телевізорів — 60 %, на пластмасові корпуса - 20%.

Розрахувати ефективний рівень митного захисту і визначити, про що свідчить

отриманий результат, якщо:

- 1) вартість трубок становить 40 % вартості телевізора, а вартість пластмасового корпуса 10% вартості телевізора;
- 2) вартість трубок становить 50 % вартості телевізора, а вартість пластмасового корпуса 10% вартості телевізора.

Задача 3

В Україні, з метою захисту вітчизняного товаровиробника, доцільно запровадити митний збір на ввезення сільськогосподарської техніки з Німеччини, Італії та Франції. Вихідні дані, якими оперує Державна митна служба, наведені в таблиці:

Показники	Німеччина	Італія	Франція
Номінальна ставка мита на техніку, %	15	10	10
Середній розмір номінальної ставки мита на складові та комплектуючі, %	6	5	5
Частка складових та комплектуючих у ціні техніки, %	45	40	50
Вартість обробки і складання у ціні товару, %	25	35	25

Визначити, для якої з зазначених країн доцільно запровадити найвищу та найнижчу ефективну ставку мита на ввезення сільськогосподарської техніки, щоб забезпечити достатній рівень протекціоністського захисту внутрішнього ринку України.

Задача 4

При підписанні міжнародного контракту, у травні базисного року, було передбачено гнучку ціну (розрахунок за ковзаючими цінами). Термін закінчення підрядних робіт – поточний рік, їх загальна вартість – 2 млн. грн. Індекс внутрішніх оптових цін на будівельні матеріали у січні базисного року склав 107,2% (2000р. = 100%), а у квітні поточного року – підвищився на 6 пунктів. Індекс заробітної плати будівельників на період встановлення базової ціні дорівнював 114,7% (2000 р. = 100%), а на період перерахунку – зрос на 4,9 пункти. Структура ціни виконання будівельних робіт наведена в таблиці:

Склад ціни	Частка варгості від ціни контракту на базисний місяць, %
Плановий прибуток	10
Вартість робочої сили	36
Вартість будівельних матеріалів	60
Накладні витрати	9

Розрахувати суму міжнародного контракту з врахуванням ковзання, якщо при його підписанні було встановлено ліміт ковзання не більше 15 % від базисної ціни.

Задача 5

У березні минулого року підприємство отримало замовлення на розробку унікального фільтр-преса від фірми “Бетлехем Корпорейшн” (США) із розрахунку за ковзаючими цінами. Термін поставки – березень поточного року, базова ціна 29 тис. дол. Індекс внутрішніх цін на матеріали, що використовувалися в машинобудуванні в січні минулого року склав 107,6 (2000 р. = 100%), а у березні поточного року – підвищився на 8 пунктів. Індекс заробітної плати в галузі у січні минулого року дорівнював 110,4 (2000 р. = 100%), а до березня поточного року – зрос на 2 пункти. Розподіл ціни на складові наведено в таблиці:

Показники	Питома вага
Частка матеріалів у ціні готового виробу	67

Вартість робочої сили	29
Незмінна частка у ціні готового виробу	21

Розрахувати надбавку до ціни на дату виконання контракту (березень поточного року).

Задача 6

Зовнішня торгівля Канади характеризувалась такими даними, млн. дол. США

Показники	2007 р.	2008 р.
Експорт	429,1209	453,0601
Імпорт	363,6385	388,2103
ВВП	1290,185	1368,726

Розрахувати:

- 1) темп росту експорту та імпорту за досліджуваний період;
- 2) коефіцієнт покриття експортом імпорту за кожен рік;
- 3) експортну, імпортну та зовнішньоторговельну квоти за кожен рік.

Проаналізувати отримані результати.

Задача 7

Зовнішня торгівля товарами Республіки Білорусь за 2005-2007 рр. характеризувалась такими даними: в 2005 р. експорт становив 15979 млн. дол. США та імпорт – 16708 млн. дол. США; в 2006 р. експорт становив 19734 млн. дол. США та імпорт – 22351 млн. дол. США; в 2007 р. експорт становив 24275 млн. дол. США та імпорт – 28693 млн. дол. США. Чисельність населення Республіки Білорусь в 2005 р. складала 751 тис. осіб; в 2006 р. – 9714 тис. осіб; в 2007 р. – 9690 тис. осіб.

Розрахувати зовнішньоторговельний обіг, торговельне сальдо, індекс стану балансу та показники експорту та імпорту на душу населення за кожен рік.

Проаналізувати тенденції по розрахованим показникам за 2005-2007 рр.

Задача 8

Динаміка експорту товарів Російської Федерації за 2005-2007 рр. в розрізі товарних груп відображена в таблиці.

Динаміка експорту товарів Росії (в фактично діючих цінах), млрд. дол. США

Види товарних груп	2005 р.	2006 р.	2007 р.
Експорт - всього	241	301	352
продовольчі товари та сільськогосподарська сировина (крім текстильної)	4,5	5,5	9,1
мінеральні продукти	156	199	228
продукція хімічної промисловості, каучук	14,4	16,8	20,8
пушніна та вироби з неї	0,3	0,4	0,3
продукція лісової та целюлозно-паперової промисловості	8,3	9,5	12,3
текстиль, текстильні вироби та взуття	1,0	1,0	0,9
метали, коптові каміння та вироби з них	40,6	48,9	56,9
машини, устаткування та транспортні засоби	13,5	17,4	19,7
інше	2,5	3,1	4,4

Розрахувати, проаналізувати та відобразити графічно зміни по товарній структурі експорту Російської Федерації за 2005-2007 рр.

Задача 9

Динаміка середніх експортно-імпортних цін на автомобілі в Російській Федерації за 2003-2007 рр. відображена в таблиці.

Середні експортно-імпортні ціни на автомобілі в Росії (дол. США за шт.)

Товари	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.
Експортні ціни					
Автомобілі легкові, за шт.	3517	4494	4819	5629	6407
Автомобілі вантажні, за шт.	7804	9684	10225	12248	15684
Імпортні ціни					
Автомобілі легкові, за шт.	11486	9833	9988	12095	13322
Автомобілі вантажні, за шт.	12203	20362	20719	24301	25712

Розрахувати індекс “умови торгівлі” на автомобілі легкові та автомобілі вантажні за кожен рік та проаналізувати результати за 2003-2007 рр.

Задача 10

Динаміку експорту, імпорту товарів, чисельності населення та валового внутрішнього продукту Болгарії за 2005-2007 рр. наведено в таблиці.

Показники	2005 р.	2006 р.	2007 р.
Експорт, млрд. дол.	243,8	303,9	355,2
Імпорт, млрд. дол.	125,4	164,7	223,1
Чисельність населення, млн. осіб	142,8	142,2	142,0
ВВП, млрд. дол.	1408	740,7	2076

На основі даних таблиці розрахувати результатуючі показники та показники інтенсивності міжнародної торгівлі Болгарії за період 2003-2007 рр. проаналізувати розраховані показники.

Задача 11

Світова ціна на сканери з Японії складає 500 \$/шт. Мито на імпорт сканерів до України складає 25 % від ціни. Якби імпорт у країні не обкладався митним тарифом, то річне виробництво у Україні складало 5 тис. шт., споживання 6 тис. шт., а імпорт – 1 тис. шт., після обкладання іноземним митом внутрішнє виробництво сканерів зросло до 5,3 тис. шт., споживання скоротилося до 5,7 тис. шт., імпорт зменшився до 0,4 тис. шт. Україна за споживанням сканерів мала країну.

Розрахувати і зобразити графічно:

- 1) виграпи українських споживачів, якби тариф було скасовано;
- 2) втрати українських виробників від скасування мита.

Задача 12

Світова ціна на цукор з Куби, що знаходиться у порту Роттердам, становить 300 дол. США за 1 т. Мито на імпорт цукру у ФРН – 25%. Якби імпорт цукру не обкладався тарифом, його річне виробництво у ФРН становило б 3 млн. т., споживання – 4 млн. т., імпорт – 1 млн. т. Після обкладання імпорту митом внутрішнє виробництво цукру збільшилося до 3,4 млн. т., споживання скоротилося до 3,7 млн. т., імпорт скоротився до 0,3 млн. т. ФРН за споживанням цукру – мала країна.

Розрахувати і зобразити графічно:

- 1) виграпи німецьких споживачів загалом, якби тариф було скасовано;
- 2) втрати німецьких виробників цукру від скасування тарифу;
- 3) втрати бюджету від скасування тарифу.

Задача 13

Зовнішня торгівля товарами України з країнами Європейського Союзу в 2008 р. характеризувалась такими даними: експорт – 7869,8 млн. дол. США та імпорт – 7758,9 млн. дол. США. В тому числі експорт України з Великобританією,

Німеччиною та Італією складав 310 млн. дол. США; 1423,3 млн. дол. США та 1268,5 млн. дол. США відповідно; імпорт з цих же країн становив 564,7 млн. дол. США; 2273,2 млн. дол. США та 645,2 млн. дол. США відповідно. Зовнішня торгівля товарами України з країнами Європейського Союзу (ЄС) в 2007 р. характеризувалась такими даними: експорт – 5764,4 млн. дол. США та імпорт – 5390,9 млн. дол. США. В тому числі з Великобританією, Німеччиною та Італією: експорт складав 537,1 дол. США; 755,4 млн. дол. США та 829,6 млн. дол. США відповідно; імпорт з цих же країн становив 236 млн. дол. США; 1658,2 млн. дол. США та 462,1 млн. дол. США відповідно.

Розрахувати:

- 1) торговий обіг України з Великобританією, Німеччиною та Італією та в цілому по інтеграційному об'єднанню за кожен рік;
- 2) географічну структуру зовнішньої торгівлі товарами України з країнами ЄС за кожен рік;
- 3) абсолютні темпи змін 2008 р. до 2007 р. по розрахованих показниках та проаналізувати отримані результати.

Задача 14

Економіка Молдови в 2007 р. характеризувалась наступними даними (у млн. дол. США.):

- експорт товарів складав 1368,46;
- імпорт товарів оцінюється в 3676,41;
- експорт послуг складає 649,72;
- імпорт послуг оцінюється в 629,71;
- резиденти країни отримують дивідендний дохід від прямих інвестицій за кордоном у розмірі 405;
- односторонні поточні трансфери за кордон становлять 1010;
- відплив капіталу з країни складає 3178;
- приплив капіталу в країну оцінюється в 8612.

Використовуючи ці дані, розрахувати: торгове сальдо, сальдо балансу послуг, сальдо рахунку поточних операцій та індекс стану балансу. Пояснити про що свідчать одержані результати.

Задача 15

Економіка Румунії в 2008 р. характеризується наступними даними (у млн. дол.): експорт товарів складає 36025; імпорт товарів оцінюється в 37100; експорт послуг складає 10250; імпорт послуг оцінюється в 8270; резиденти країни отримують дивідендний дохід від прямих інвестицій за кордоном у розмірі 650; уповноважений урядом банк здійснює процентні виплати у розмірі 2552 в рахунок обслуговування державної зовнішньої заборгованості країни; односторонні поточні трансфери за кордон рівні 2391; відплив інвестицій з країни складає 4224; приплив інвестицій в країну оцінюється в 7612.

Використовуючи ці дані, розрахувати та проаналізувати величину сальдо:

- 1) рахунку поточних операцій;
- 2) рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій;
- 3) платіжного балансу країни.

Задача 16

Припустимо, що дві країни - Болгарія і Молдова - виробляють лише два товари: олію і картоплю. В таблиці наведені дані про витрати на виробництво обох товарів в кожній з країн:

Види продукції	Витрати праці (людино-годин) на виробництво 1 тонни	
	Болгарія	Молдова
Олія	30	15
Картопля	25	20

Дайте відповіді на запитання:

- 1) яка країна має абсолютні переваги у виробництві картоплі, а яка олії?
- 2) яка країна має порівняльні переваги у виробництві картоплі, а яка олії?
- 3) на якому товарі варто спеціалізуватися Болгарії та Молдови.

Обґрунтуйте розрахунками.

Загальна кількість робочого часу в кожній з вищезазначених країн дорівнює 1500 людино-годин. Побудувати криву виробничих можливостей кожної країни окремо і обох країн на спеціальному ринку до спеціалізації.

Задача 17

Припустимо, що дві країни - Індія та Грузія - виробляють лише два товари: чай і апельсини. В таблиці наведені дані про витрати на виробництво обох товарів в кожній з країн:

Види продукції	Витрати праці (людино-годин) на виробництво 1 тонни	
	Індія	Грузія
Чай	25	10
Апельсини	20	18

Дайте відповіді на запитання:

- 1) яка країна має абсолютні переваги у виробництві чаю, а яка апельсинів?
- 2) яка країна має порівняльні переваги у виробництві чаю, а яка апельсинів?
- 3) на якому товарі варто спеціалізуватися Індії та Грузії.

Обґрунтуйте розрахунками.

Загальна кількість робочого часу в кожній з вищезазначених країн дорівнює 1800 людино-годин. Побудувати криву виробничих можливостей кожної країни окремо і обох країн на спеціальному ринку до і після спеціалізації.

Задача 18

Розрахувати рівень внутрішньої торгівлі, якщо Канада експортує та імпортує три групи товарів при незбалансованій зовнішній торгівлі. Зробити відповідний висновок за результатом.

Товарна група	Експорт, дол. США	Імпорт, дол. США
Продукти сільського господарства	30217,6	22054,4
Машини та обладнання	94641,2	110855,0
Промислові товари та матеріали	84641,4	78555,8
Всього	209500,2	211465,2

Задача 19

Вартість ввезеного до України товару за зовнішньоекономічним контрактом становить 120 тис. дол. Витрати на транспортування залізничним транспортом встановлені в розмірі 2 дол. за 1 км. Відстань до українського кордону — 1600 км. Ставка взвізного мита 20%, ставка акцизу 15%. Визначити митну вартість ввезеного

товару і розмір митних платежів за різних базисних умов постачання: EXW, DDU Одеса.

Задача 20

В США діє 5-відсоткове імпортне мито на мотоцикли. Ви маєте таку інформацію.

Показники	Поточний стан при 5-відсотковому миті	Стан, що передбачає скасування тарифу
Світова ціна мотоцикла з доставкою в Сан-Франциско, дол.	2 000	2 050
5-відсотковий тариф, дол.	100	0
Внутрішня ціна у США, дол.	2 100	2 050
Кількість мотоциклів, що купуються у США	100 000	105 000
Кількість мотоциклів, що виробляються у США за рік	40 000	35 000
Кількість мотоциклів, що імпортуються у США за рік	60 000	70 000

Визначити та відобразити графічно:

- 1) втрати американських споживачів від скасування мита;
- 2) втрати в митних доходах для американського уряду.

Дисципліна “Облік зовнішньоекономічної діяльності”

Тестові завдання

1. Коносамент надається під час перевезень:

- A. Повітряним транспортом;
- B. Морським;
- C. Автомобільним.

2. Ціна на товари, які відповідають цінам, що склалися чи складаються на відповідний товар на ринку експорту (імпорту) на момент здійснення експортної (імпортної) операції з урахуванням умов постачання:

- A. Індикативна;
- B. Статистична;
- C. Ціна товару.

3. Знижки, які нараховуються з прейскурантної чи довідкової ціни:

- A. Прості;
- B. Прогресивні;
- C. Спеціальні;
- D. Бонусні.

4. За наявність та повноту свідчень у обліковій картці суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності відповідає:

- A. Брокер;
- B. Підприємство;
- C. Митний інспектор.

5. Депозитний рахунок відкривається підприємством:

- A. На певний строк, згідно договору з банком;

- Б. На весь час діяльності підприємства;
- В. На певний строк для обліку кредитів.

6. Транзитний рахунок застосовується підприємством:

- А. Для зарахування валютних ресурсів;
- Б. Для зарахування кредитів;
- В. Для здійснення розрахунків.

7. Імпортний депозитний вклад повертається суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності:

- А. Протягом п'яти банківських днів;
- Б. Протягом трьох банківських днів;
- В. В день пред'явлення ВМД.

8. Імпортний депозитний вклад відкривається суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності:

- А. Протягом п'яти банківських днів;
- Б. Протягом трьох банківських днів;
- В. В день складання бarterної угоди.

9. Валютні кошти за правом принадлежності поділяються на:

- А. Поточні;
- Б. Депозитні;
- В. Власні.

10. Іноземна валюта на транзитному рахунку може бути власником:

- А. Використана на відрядження;
- Б. Перерахована на поточний рахунок;
- В. Перерахована постачальнику.

11. При визначені помилок у виписках банку необхідно повідомити банк:

- А. Одразу після їх визначення;
- Б. Протягом 10 днів з дня їх визначення;
- В. Протягом 5 днів з дня їх визначення.

12. Синтетичний облік іноземної валюти ведеться:

- А. В національній валюті за курсом НБУ;
- Б. В іноземній валюті;
- В. В іноземній та національній валюті за курсом НБУ.

13. Аналітичний облік іноземної валюти ведеться:

- А. В національній валюті за курсом НБУ;
- Б. В іноземній валюті;
- В. В іноземній та національній валюті за курсом НБУ.

14. Згідно плану рахунків, грошові кошти в іноземній валюті в дорозі враховуються на рахунку:

- А. 333;
- Б. 314;
- В. 334.

15. Згідно плану рахунків, розрахунки з іноземними постачальниками враховуються на рахунку:

- А. 362;

- Б. 632;
- В. 622.

16. Згідно плану рахунків, розрахунки з іноземними кредиторами по довгострокових кредитах враховуються на рахунку:

- А. 602;
- Б. 502;
- В. 606.

17. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземних валютах визначаються:

- А. Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні";
- Б. П(С)БО 21 "Вплив змін валютних курсів";
- В. Декретом КМУ "Про систему валютного регулювання та валютного контролю".

18. Позитивна курсова різниця при дебіторській заборгованості виникає:

- А. При торгах на МВРУ;
- Б. При підвищенні курсу НБУ;
- В. При зниженні курсу НБУ.

19. Від'ємна курсова різниця при дебіторській заборгованості виникає:

- А. При торгах на МВРУ;
- Б. При підвищенні курсу НБУ;
- В. При зниженні курсу НБУ.

20. Позитивна курсова різниця при кредиторській заборгованості виникає:

- А. При торгах на МВРУ;
- Б. При підвищенні курсу НБУ;
- В. При зниженні курсу НБУ.

21. Від'ємна курсова різниця при кредиторській заборгованості виникає:

- А. При торгах на МВРУ;
- Б. При підвищенні курсу НБУ;
- В. При зниженні курсу НБУ.

22. При збільшенні курсу НБУ кредиторська заборгованість відображається на:

- А. Рахунку 945;
- Б. Рахунку 714;
- В. Рахунку 744.

23. При зниженні курсу НБУ кредиторська заборгованість відображається на:

- А. Рахунку 945;
- Б. Рахунку 714;
- В. Рахунку 791.

24. При збільшенні курсу НБУ дебіторська заборгованість відображається на:

- А. Рахунку 945;
- Б. Рахунку 714;
- В. Рахунку 719.

25. При зниженні курсу НБУ дебіторська заборгованість відображається на:

- А. Рахунку 945;
- Б. Рахунку 714;
- В. Рахунку 942.

26. Облік розрахунків акредитивами у разі відкриття покритого акредитиву ведеться на такому рахунку:

- А. 313;
- Б. 601;
- В. 501.

27. Облік розрахунків акредитивами у разі відкриття непокритого акредитиву ведеться на такому рахунку:

- А. 314;
- Б. 602;
- В. 502.

28. Комерційний чек діє протягом:

- А. Не більше 6 місяців;
- Б. Більше року;
- В. Залежно від суми чеку.

29. Після виставлення резидентом векселя увезення товарів має бути здійснено:

- А. Не пізніше 90 календарних днів;
- Б. Не пізніше 90 банківських днів;
- В. Не пізніше часу обумовленого в контракті.

30. Видача податкового векселя здійснюється на момент:

- А. Перерахування грошових коштів за отриманий товар;
- Б. Після реалізації отриманого товару;
- В. На момент розмитнення отриманого товару;
- Г. Під час декларування операції імпорту.

31. Облікова вартість імпортного товару це:

- А. Фактурна вартість + витрати в інвалюті на доставку товару;
- Б. Фактурна вартість + витрати в інвалюті на доставку товару + митний збір + мито + акцизний збір;
- В. Фактурна вартість + мито + акцизний сбір;
- Г. Митна вартість + акцизний збір.

32. Обов'язкові митні платежі при імпорті списуються на:

- А. Витрати операційної діяльності;
- Б. Витрати на збут;
- В. Збільшення облікової вартості імпортного товару;
- Г. Інші витрати.

33. Обов'язкові митні платежі при експорті списуються на:

- А. Витрати операційної діяльності;
- Б. Витрати на збут;
- В. Збільшення облікової вартості імпортного товару;
- Г. Інші витрати.

34. Контрактні ціни при експорті товарів складаються з:

- А. Вартість виробника + мито + акцизний збір;
- Б. Вартість виробника + транспортні витрати + ПДВ;
- В. Вартість виробника + митні збори + транспортні витрати;
- Г. Вартість виробника + ПДВ + акцизний збір.

- 35. Вартість реалізації, що перевищує суму попередньої оплати, визначається із застосуванням валютного курсу на дату:**
- А. Визнання доходу від реалізації;
  - Б. Перетину митного кордону України;
  - В. Декларування в митних органах України;
  - Г. Сплати митних платежів.
- 36. Датою відвантаження експортного товару вважається дата:**
- А. Перетину митного кордону України;
  - Б. Видачі транспортного документа;
  - В. Сплати митних платежів;
  - Г. Декларування в митних органах України.
- 37. Аналітичний облік експортних операцій не ведеться з такого напрямку:**
- А. За кожним покупцем;
  - Б. За кожним платежем;
  - В. За умовами поставки;
  - Г. За валутою платежу.
- 38. Платник податку, що здійснює операції з експорту товарів, має право на отримання експортного відшкодування протягом:**
- А. Поточного місяця;
  - Б. 30 календарних днів з дня подання такого розрахунку;
  - В. Місяця, на який припадає 30-й календарний день з дня подання такого розрахунку;
  - Г. Поточного кварталу.
- 39. Особливості бухгалтерського обліку бартерних операцій:**
- А. Відсутність грошових розрахунків з іноземним партнером;
  - Б. Момент відвантаження продукції на експорт вважається моментом її реалізації;
  - В. Облік розрахунків з іноземним партнером здійснюється на субрахунках 6322 та 3622;
  - Г. Усі відповіді правильні.
- 40. Оподаткування зовнішньоекономічного бартеру здійснюється за ставкою:**
- А. 0%;
  - Б. 20%;
  - В. Не оподатковується;
  - Г. Оподатковується як операція купівлі-продажу;
  - Д. Правильні відповіді А, Б, Г.
- 41. Під час здійснення бартерної угоди курсова різниця відноситься до рахунку:**
- А. 714;
  - Б. 945;
  - В. 744;
  - Г. 974;
  - Д. Не визначається;
- 42. У бухгалтерському обліку бартерна операція належить:**
- А. До монетарної статті;
  - Б. До немонетарної статті;

В. На цю операцію П(С)БО 21 не впливає.

43. Кінцева бартерна операція у бухгалтерському обліку відображається:

- А. За валютним курсом на момент її здійснення;
- Б. За валютним курсом на момент здійснення першої операції;
- В. За валютним курсом, що зазначений у контракті;
- Г. За валютним курсом, що зазначений у вантажній митній декларації.

44. Термін відрядження за кордон не має перевищувати:

- А. 30 днів;
- Б. 20 днів;
- В. 60 днів.

45. Термін відрядження за кордон за зовнішньоекономічними договорами не має перевищувати:

- А. 30 днів;
- Б. 60 днів;
- В. 1 рік.

46. Якщо в рахунок на оплату вартості проживання в готелі включено одноразове харчування, то підзвітній особі виплачуються добові у сумі:

- А. 224 грн.;
- Б. 154 грн.;
- В. 98 грн.

47. Від'їзд співробітника у відрядження за кордон і повернення в Україну вважається:

- А. Одним днем відрядження;
- Б. Двома днями відрядження;
- В. Не впливає на кількість днів відрядження, а враховується термін зазначений у наказі керівника.

48. Сума добових за кордон не може бути:

- А. Меншою ніж 50\$;
- Б. Більшою ніж 280 грн.;
- В. Відповіді А і Б правильні.

49. Витрати для оплати добових та наймання житлового приміщення за межами України не мають перевищувати:

- А. 100\$;
- Б. 200\$;
- В. 300\$.

50. Транспортні витрати за межами України не мають перевищувати:

- А. 1000\$;
- Б. 500\$;
- В. 800\$.

Практичні завдання

Задача 1

Підприємством "Компас" 14.03. поточного року (п.р.) був відвантажений товар на суму 2000 дол.США. Курс НБУ на 14.03. – 8,3 грн./1\$.

12.04. п.р. нерезидентом була перерахована заборгованість за відвантажений товар. Курс НБУ на 12.04. – 8,7 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Задача 2

Підприємством “Компас” 10.06 п.р. на валютний рахунок був зарахований аванс від нерезидента на суму 4000\$. Курс НБУ на 10.06. – 8,1 грн./1\$. На дату складання балансу 30.06. п.р. курс НБУ – 8,15 грн./1\$.

12.07. п.р. нерезиденту був відвантажений товар, згідно контракту. Курс НБУ на 12.07. – 8,17 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Задача 3

До підприємства “Конус” 14.03. п.р. надійшов товар від нерезидента на суму 2000\$. Курс НБУ на 14.03. – 8,2 грн./1\$. На дату складання балансу 31.03. п.р. курс НБУ – 8,15 грн./1\$.

12.04. п.р. резидентом був проведений розрахунок з нерезидентом. Курс НБУ на 12.04. – 8,21 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Задача 4

Підприємство “Компас” подало заяву для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 18000 \$ по договірному курсу 8,47 грн./1\$. Курс НБУ на дату зарахування іноземної валюти – 8,4 грн./1\$. За придбання іноземної валюти підприємством була сплачена комісійна винагорода банку у розмірі 1%, а біржі у сумі 200 грн.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити розрахунки.

Задача 5

Підприємство “Компас” подало заяву в банк про продаж 15000 дол.США. Курс продажу на МВРУ 8,6 грн./1\$. Курс НБУ на дату списання коштів з валютного рахунку – 8,4 грн./1\$. Комісійна винагорода банку та біржі – 5%.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити розрахунки.

Задача 6

Між українським підприємством "Зоря" та французькою фірмою була укладена угода про експорт продукції на суму 10500 євро. Угодою передбачалась безготівкова форма розрахунків.

22.03. п.р. підприємство "Конус" відвантажило товарну продукцію. В цей же день валютна виручка була зарахована на рахунок підприємства-продажавця. Курс НБУ – 11,77 грн./1 євро.

Комісійна винагорода банку склала – 200 грн.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 7

Між українським підприємством "Світанок" та німецькою фірмою була укладена угода про імпорт продукції на суму 18000 євро. Угодою передбачалась готівкова форма розрахунків.

11.05. п.р. німецька фірма надіслала повідомлення підприємству "Конус" про готовність продукції до відвантаження й в той же день відвантажила готову продукцію.

15.05. кошти готівкою були сплачені за отриману готову продукцію. Курс НБУ – 11,78 грн./1 євро.

20.05 надійшов імпортний товар. Курс НБУ – 5,80 грн./1 євро. Комісійна винагорода банку склала – 0,8% від контрактної вартості продукції.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 8

Підприємством "Компас" 14.03. поточного року (п.р.) був відвантажений товар на суму 2000\$. Курс НБУ на 14.03. – 5,3 грн./1\$.

На дату складання балансу 31.03. п.р. курс НБУ – 5,5 грн./1\$.

12.04. п.р. нерезидентом була перерахована заборгованість за відвантажений товар. Курс НБУ на 12.04. – 5,7 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Задача 9

Підприємством "Компас" 10.06 п.р. на валютний рахунок був зарахований аванс від нерезидента на суму 4000\$. Курс НБУ на 10.06. – 5,3 грн./1\$.

На дату складання балансу 30.06. п.р. курс НБУ – 5,5 грн./1\$.

12.07. п.р. нерезиденту був відвантажений товар, згідно контракту. Курс НБУ на 12.07. – 5,7 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Задача 10

До підприємства “Конус” 14.03. п.р. надійшов товар від нерезидентя на суму 2000\$. Курс НБУ на 14.03. – 5,3 грн./1\$. На дату складання балансу 31.03. п.р. курс НБУ – 5,5 грн./1\$.

12.04. п.р. резидентом був проведений розрахунок з нерезидентом. Курс НБУ на 12.04. – 5,7 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Задача 11

Підприємство “Компас” подало заяву для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 18000 \$ по договірному курсу 5,47 грн./1\$.

Курс НБУ на дату заражування іноземної валюти — 5,4 грн./1\$.

За придбання іноземної валюти підприємством була сплачена комісійна винагорода банку у сумі 120 грн.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити розрахунки.

Задача 12

Підприємство “Компас” подало заяву в банк про продаж 15000 дол. США. Курс продажу на МВРУ 5,6 грн./1\$. Курс НБУ на дату списання коштів з валютного рахунку – 5,4 грн./1\$. Комісійна винагорода банку – 50 грн.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити розрахунки.

Задача 13

Між українським підприємством “Конус” та французькою фірмою була укладена угода про експорт продукції на суму 10500 євро. Угодою передбачалась безготівкова форма розрахунків.

22.03. п.р. підприємство “Конус” відвантажило товарну продукцію. В цей же день валютна виручка була заражована на рахунок підприємства-продажів. Курс НБУ – 5,77 грн./1 євро. Комісійна винагорода банку склала – 200 грн.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 14

Між українським підприємством “Конус” та німецькою фірмою була укладена угода про імпорт продукції на суму 18000 євро. Угодою передбачалась готівкова форма розрахунків.

11.05. п.р. німецька фірма надіслала повідомлення підприємству “Конус” про готовність продукції до відвантаження й в той же день відвантажила готову продукцію.

15.05. кошти готівкою були сплачені за отриману готову продукцію. Курс НБУ – 5,78 грн./1 євро.

20.05 надійшов імпортний товар. Курс НБУ – 5,80 грн./1 євро. Комісійна винагорода банку склала – 0,8% від контрактної вартості продукції.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 15

Між українським підприємством “Конус” та американською фірмою була укладена угода про імпорт продукції на суму 20000 дол. США. Угодою передбачалась акредитивна форма розрахунків.

18.06. п.р. американська фірма надіслала повідомлення підприємству “Конус” про готовність продукції до відвантаження. Курс НБУ – 5,33 грн./1\$.

Підприємство “Конус” подало заяву до обслуговуючого банку про відкриття покритого акредитиву на користь американської фірми, на суму згідно укладеної угоди.

20.06. уповноважений банк-емітент отримує від банка нерезидента документи про відвантаження продукції і передає їх підприємству “Конус”, після чого були перераховані кошти з акредитиву на користь нерезидента. Курс НБУ – 5,35 грн./1\$.

22.06. надійшов імпортний товар. Курс НБУ – 5,32 грн./1\$.

Комісійна винагорода банку склала – 0,9 % від контрактної вартості продукції.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 16

Згідно угоди з декларантом на декларування імпорту було ввезено обладнання українським підприємством “Конус” на суму 23400 євро з Німеччини. Курс НБУ – 5,81 грн./1євро.

Згідно угоди всі витрати по оформленню ВМД сплачує декларант:

- мито – 4%;
- митний збір – 0,2%;
- акцизний збір – 15%.

ПДВ – 20% (сплачує підприємство “Конус”). Послуги декларанта по оформленню ВМД склали – 9000 грн.(з ПДВ).

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій у імпортера;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 17

Згідно угоди з декларантом на декларування імпорту було ввезено обладнання українським підприємством “Конус” на суму 23400 євро з Німеччини. Курс НБУ – 5,81 грн./1євро.

Згідно угоди всі витрати по оформленню ВМД сплачує декларант:

- мито – 4%;
- митний збір – 0,2%;

- акцизний збір – 15%.

ПДВ – 20% (сплачус підприємство “Конус”). Послуги декларанта по оформленню ВМД склали – 9000 грн.(з ПДВ).

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій у декларанта;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 18

Українське підприємство “Конус” уклало зовнішньоекономічну угоду з нерезидентом на експорт товару до Німеччини, контрактною вартістю 15000 євро.

22.03 товар було відвантажено. Курс НБУ – 5,77 грн./1 євро. Собівартість товару склала – 66900 грн. Під час оформлення вантажної митної декларації (ВМД) на експорт підприємством “Конус” було сплачено митні збори у сумі 130 грн.

30.03 надійшла валютна виручка від нерезидента за відвантажений товар. Курс НБУ – 5,78 грн./1 євро.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 19

10.01 п.р. згідно укладеної угоди між українським підприємством “Конус” з польською фірмою надійшов товар контрактною вартістю 6000 доларів США. Курс НБУ – 5,43 грн./1\$.

Під час митного оформлення ВМД на імпорт товару підприємство “Конус” сплатило митний збір у сумі 235 грн.

31.01 п.р. курс НБУ – 5,42 грн./1\$.

12.01 п.р. підприємство “Конус” здійснило розрахунки з нерезидентом у повному обсязі. Курс НБУ – 5,44 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) здійснити необхідні розрахунки.

Задача 20

Українським підприємством “Компас” 14.03. поточного року (п.р.) був відвантажений товар на суму 2000\$. Курс НБУ на 14.03. – 8,3 грн./1\$.

12.04. п.р. нерезидентом була перерахована заборгованість за відвантажений товар. Курс НБУ на 12.04. – 8,7 грн./1\$.

Необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) вказати первинні документи;
- 3) розрахувати курсову різницю.

Дисципліна “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”

Тестові завдання

- 1. Спеціальні умови, що визначають обов'язки продавця і покупця по доставці товару і встановлюють момент переходу ризику випадкової загибелі або ушкодження товару з продавця на покупця:**
  - А. Технічні умови;
  - Б. Базисні умови;
  - В. Предмет договору;
  - Г. Типовий контракт.
- 2. Претензія, висунута покупцем продавцю в зв'язку з невідповідністю якості і кількості поставленого товару в письмовій формі:**
  - А. Позов;
  - Б. Скарга;
  - В. Рекламація;
  - Г. Коносамент.
- 3. Базисна умова постачання товару, при якій на продавці не лежить ні якої відповідальності по транспортуванню товару:**
  - А. FAS,
  - Б. DAF,
  - В. EXW,
  - Г. FOB.
- 4. Спосіб, що припускає постачання товару за якістю яка вона реально є:**
  - А. За технічними умовами;
  - Б. За вмістом окремих речовин у товарі;
  - В. Спосіб «тель-кель»;
  - Г. За стандартом.
- 5. Банківська гарантія оплати векселя це:**
  - А. Тратта;
  - Б. Акцепт;
  - В. Аваль;
  - Г. Авізо.
- 6. Якщо в зовнішньоекономічному контракті не обговорено в статтях, то до угоди застосовується законодавство:**
  - А. Країни-експортера;
  - Б. Країни-імпортера;
  - В. Країни, де був підписаний контракт;
  - Г. Норми ГATT/COT.
- 7. Свідчення, яке видається товарними складами про прийом товарів на збереження:**
  - А. Варрант;
  - Б. Вексель;
  - В. Тратта;
  - Г. Коносамент.

- 8. При умовах постачання DDP ризик і витрати по доставці товару оплачує:**
- А. Імпортер;
  - Б. Експортер;
  - В. За додатковою взаємною домовленістю.
- 9. Укладається договір між французькою і китайською фірмами про постачання каучуку. У якій валюті буде зафіксована ціна експорту в контракті?**
- А. У французьких франках чи китайських юанях;
  - Б. Тільки у французьких франках;
  - В. У доларах США чи фунтах стерлінгів;
  - Г. У будь-якій валюті.
- 10. У ситуації, коли гривня знецінюється стосовно іноземних валют, експортні валютні надходження в Україну за інших рівних умов швидше за все:**
- А. Зростуть;
  - Б. Зменшаться;
  - В. Можуть як зрости, так і зменшитися;
  - Г. Не змінятся.
- 11. Укладаються два одинакових зовнішньоекономічних контракти. Термін виконання першого контракту 2 місяці, другого – 5 місяців. Ризики валютних утрат по цих контрактах:**
- А. Однакові;
  - Б. Ризик першого більше;
  - В. Ризик другого більше;
  - Г. Неможливо визначити.
- 12. Укладається ф'ючерсна валютна операція по швейцарському франку. При підвищенні курсу франка до моменту виконання угоди:**
- А. Продавець програє, а покупець виграє;
  - Б. Продавець виграє, а покупець програє;
  - В. Виграє і продавець, і покупець;
  - Г. Програють і продавець, і покупець.
- 13. Головний бухгалтер СП “Грант” заповнює баланс. Оформляючи перелік сторінку, їй необхідно вписати коди, що були привласнені даному підприємству як суб'єкту підприємництва. У якому документі вона може їх знайти?**
- А. У Статуті підприємства;
  - Б. У реєстраційній картці;
  - В. У Свідченні про внесення підприємства до Державного реєстру звітних (статистичних) одиниць України.
- 14. Яка світова організація регулює об'єктивне проведення антидемпінгових розслідувань?**
- А. НАТО;
  - Б. СОТ;
  - В. ГАТТ;
  - Г. ООН;
  - Д. А, Б, В, Г- не вірні.

15. Український металовиробник експортує свою продукцію на ринок США. Через якийсь час США збуджують антидемпінгове розслідування проти товару, експортованого українським металовиробником через те, що:

- А. Український товар зайняв більше 5% ринку США (по даному товару);
- Б. Товар реалізується за цінами нижче цін американських товаровиробників;
- В. А і Б;
- Г. Високі ціни реалізації і незначні обсяги реалізації українського товару на американському ринку.

16. Залежно від характеру предмета і правової основи, міжнародні операції по торгівлі науково-технічними знаннями поділяються на:

- А. Операції по торгівлі патентами і ліцензіями;
- Б. Операції по торгівлі технічними послугами;
- В. Операції по торгівлі зразками високотехнологічної продукції;
- Г. Відповідь А і Б вірні;
- Д. Відповідь А і В вірні;
- Е. Відповідь Б і В вірні.

17. Метою порушення антидемпінгового розслідування країн ЄС проти українських товаровиробників є:

- А. Захист місцевого товаровиробника;
- Б. Захист українських споживачів;
- В. Захист споживачів країн ЄС;
- Г. Захист українських товаровиробників.

18. При визначені факту продажу товару за демпінговою ціною враховується:

- А. Перемінні витрати на виробництво продукції;
- Б. Собівартість продукції;
- В. Частка зарплати в собівартості продукції;
- Г. Моральний і фізичний знос устаткування.

19. Вид акредитива, що відкривається імпортером за вимогою експортера, коли останній для розрахунку зі своїми кредиторами переуступає їм право одержання засобів з акредитива:

- А. Підтвердженний;
- Б. Безвідкличний;
- В. Трансферельний;
- Г. Ділений.

20. Операції, при яких банк викуповує векселя імпортера відразу після постачання товару, виплачуєчи експортеру вартість товару за винятком різниці між вартостями кредитів. Здійснюється при короткострокових кредитах:

- А. Форфайтинг;
- Б. Кліринг;
- В. Франчайзинг;
- Г. Факторинг.

21. Як при акредитивній формі розрахунку звичайно називають експортера?

- А. Принципал;
- Б. Бенефіціар;
- В. Консигнант;
- Г. Комітент.

- 22. В основі чистого валютного виторгу і повних валютних витрат лежать:**
- А. Зовнішньоторговельні ціни;
  - Б. Внутрішні оптові і договірні ціни;
  - В. Індикативні ціни;
  - Г. Ціни виробників.
- 23. Для досягнення найбільшої економічної ефективності необхідно:**
- А. Розвивати експорт продукції, що дозволяє одержати максимальний валютний виторг на 1 од. витрат супільної праці;
  - Б. Імпортувати ті товари, валютні витрати на придбання яких мінімальні;
  - В. Імпортувати ті товари, власне виробництво яких вимагало б найбільших витрат супільної праці на 1 од. витрат валютних засобів;
  - Г. Розвивати експорт продукції, витрати на виробництво яких мінімальні;
  - Д. Варіант А і В правильні;
  - Е. Варіант Г і Б правильні.
- 24. При виході на зовнішній ринок підприємство попадає в умови суверої міжнародної:**
- А. Конкуренції;
  - Б. Монополії;
  - В. Олігополії;
  - Г. Монопсонії.
- 25. Базовий принцип маркетингу, що передбачає аналіз всіх умов, що мають значення для успішної реалізації товару є:**
- А. Конкурентоздатність продукції;
  - Б. Вихід на закордонний ринок;
  - В. Байдужність до кон'юнктури ринку;
  - Г. Дослідження ринку.
- 26. Міри, спрямовані на підтримку експорту:**
- А. Субсидування процентних норм експортних кредитів;
  - Б. Пільги в прибутковому податку;
  - В. Повернення експортерам ПДВ;
  - Г. Відповіді А, Б, В вірні;
  - Д. Відповіді А, Б, В існує.
- 27. При виявленні потреби в товарі найважливіше значення має:**
- А. Вивчення умов руху товару;
  - Б. Вивчення структури пропозицій;
  - В. Вивчення комерційної практики;
  - Г. Місткість ринку.
- 28. Інструкція імпортера своєму банку про умови оплати переказу називається:**
- А. Платіжне доручення;
  - Б. Гіраксове доручення;
  - В. Вексель;
  - Г. Акцепт.
- 29. Ціни, що відображають дійсний рівень цін на товар визначеної якості при відповідних умовах постачань і платежах:**
- А. Доведені ціни.

- Б. Контрактні ціни;
- В. Біржові котикування;
- Г. Ціни виробників.

30. Яку ціну варто встановити в контракті по товарах тривалого терміну виготовлення, якщо можливі зміни у витратах їхнього виробництва:

- А. Рухлива;
- Б. Ковзна;
- В. Тверда.

31. Товари, увезені на територію України, обкладаються:

- А. Акцизом і митом;
- Б. Митом і ПДВ;
- В. Будь-якою комбінацією перерахованих зборів.

32. Умова постачання “провізна плата оплачується до” передбачає передачу ризику:

- А. У момент передачі перевізнику;
- Б. У момент передачі товару у встановленому пункті;
- В. У момент передачі покупцю у встановленому пункті;
- Г. Свій варіант.

33. Об'єктом обкладання для обчислення акцизного збору, при імпорті вина в Україну є:

- А. Митна вартість;
- Б. Митна вартість з урахуванням митних зборів;
- В. Митна вартість з урахуванням митних зборів і митних нарахувань;
- Г. Ваш варіант.

34. Порівняльний метод аналізу цін використовується у випадку:

- А. Наявність інформації про динаміку цін за визначений період;
- Б. Наявність систематизованої інформації про ціни на конкретний товар;
- В. При недоліку чи відсутності інформації про ціни.

35. Митно-тарифне регулювання виконує наступні функції:

- А. Протекціоністську і фіскальну;
- Б. Фіскальну і ліберальну;
- В. Протекціоністську і ліберальну;
- Г. Ліберальну і координаційну.

36. Спеціальні умови, що визначають обов'язки продавця і покупця по доставці товару і встановлюють момент переходу ризику випадкової загибелі або ушкодження товару з продавця на покупця:

- А. Технічні умови;
- Б. Базисні умови;
- В. Предмет договору;
- Г. Типовий контракт.

37. Контрактні ціни відображають:

- А. Реальні ціни реальних угод;
- Б. Відхилення реального рівня ціни контракту на величину знижок;
- В. Показники цін готових виробів споживчого і виробничого призначення;

Г. Дійсний рівень цін на товари визначеної якості при відповідних умовах постачань.

38. Для підвищення конкурентоспроможності польських виробів у 1991 році використовувалися наступні заходи:

- А. Підтримка інвестиційних проектів по будівництву металургійних заводів;
- Б. Страхування гарантованих державою експортних контрактів;
- В. Скасування пільг у прибутковому податку експортерам;
- Г. Входження Польщі в ГATT/COT.

39. У чому виражається особливість американської зовнішньоекономічної політики:

- А. Взаємодія 3-х галузей влади;
- Б. Відстоювання принципу закритої економіки;
- В. Створення спільної торгової зони;
- Г. Відстоювання принципів вільної торгівлі і захисту внутрішнього ринку.

40. Який з факторів відноситься до внутрішніх факторів, що визначають стратегічні та тактичні домінанти ЗЕД:

- А. Принципи і форми роботи фахівців у сфері ЗЕД;
- Б. Політична, економічна, маркетингова ситуації в країнах, що входять у зони ЗЕД;
- В. Якість макроекономічного аналізу ситуації в країні-експортері;
- Г. Жоден фактор не відноситься до внутрішніх факторів.

41. Адміністративно-управлінські витрати підприємства являють собою:

- А. Витрати підприємства на обслуговування робочої сили;
- Б. Витрати підприємства на організацію виробничого процесу, випуску продукції, її реалізацію тощо;
- В. Витрати на організацію персоналу з метою більш ефективного розподілу виробничих обов'язків;
- Г. Витрати підприємства на висновок контракту, мита і збори під час перевезення товару через границю тощо.

42. На Україні використовуються такі види ліцензій:

- А. Генеральна, разова;
- Б. Генеральна, разова, відкрита;
- В. Генеральна, відкрита;
- Г. Разова, відкрита.

43. При розрахунку валютної ефективності експорту не враховують:

- А. Валютний виторг від експорту;
- Б. Народногосподарську оцінку продукції;
- В. Транспортні і накладні витрати по доставці товару за кордон;
- Г. Валютний курс;
- Д. Усі враховують.

44. Абсолютна ефективність експорту повинна бути:

- А. Більше 1;
- Б. Менше 1;
- В. Більше або = 1;
- Г. Дорівнює 1.

45. Міжнародний кредит:

- А. Кредит, що надають держави, банки іншим країнам на умовах терміновості, повернення, виплати %;
- Б. Кредит, виданий банком експортера;
- В. Кредит, що дозволяє закуповувати товари.

46. Основною структурною одиницею зовнішньоторговельної організації є:

- А. Консалтингова організація;
- Б. Фірма, що спеціалізується на торгівлі визначеними товарами;
- В. Департаменти ЗЕЗ;
- Г. Немає вірних відповідей.

47. Яка ланка є зайвою при визначенні ціни на шляху від виробника до споживача:

- А. Ціни виробників;
- Б. Оптові ціни;
- В. Ціни постачальників;
- Г. Роздрібні ціни.

48. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні здійснюється наступними органами:

- А. Президент;
- Б. Верховна Рада;
- В. Міністерство фінансів;
- Г. Кабінет міністрів;
- Д. Б і Г;
- Е. А і В.

49. Які способи визначення якості товару:

- А. По стандарту;
- Б. По накладних;
- В. По чеку;
- Г. По контракту;
- Д. По коносаменту.

50. Як при акредитивній формі розрахунку звичайно називають експортера?

- А. Принципал;
- Б. Ененфіціар;
- В. Консигнант;
- Г. Комітент.

Практичні завдання

Задача 1

Ваша фірма, що знаходиться в м. Черкаси і займається виробництвом меблів, має намір розширювати свою діяльність, виходячи на зовнішні ринки. Продукцією фірми зацікавилась білоруська компанія і виявила бажання здійснити до вас візит терміном на 2 дні з метою безпосереднього ознайомлення із виробництвом та продукцією, а також з метою укладання угоди про поставку до Білорусії партії дитячих кімнат. Необхідно:

1. Використовуючи Положенням про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів), затвердженим Мінекономіки і з питань європейської інтеграції України, від 06.09.2001 р. № 201 навести структуру типового контракту ЗЕД.

2. На етапі підготовки до проведення переговорів розробити зовнішню програму перебування делегації та програму проведення переговорів. Який тип ведення переговорів ви виберете?

Задача 2

За даними Міністерства економіки України, які наведені в таблиці, для підприємства, що здійснює експорт Прокату плоского категорії SA2, дізнайтесь про можливість продажу та вивозу за кордон 80000 тон даної продукції. Відповідь поясніти.

Інформація щодо стану використання експортно-імпортних квот у поточному році, визначених відповідними рішеннями Уряду та міжнародними угодами станом на 01.12. 2008 р.

Найменування продукції	Один. вим.	Обсяги квоти	Використання квоти	Залишок квоти	Використання квоти в %
Прокат плоский у рулонах категорія SA1	тонн	194750	70330	124420	36,11
Прокат плоский не у рулонах категорія SA2	тонн	399750	220313,1	179436,9	55,11
Прокат плоский категорія SA3	тонн	143500	69983,49	73516,51	48,77
Напівфабрикати та профілі SB1	тонн	51250	40275	10975	78,59
Прутки та бруски гарячекатані, вільно укладені в бунти SB2	тонн	199875	184270	15605	92,19
Напівфабрикати, прутки та бруски, профілі, прутки та бруски порожнисті, пані шпунтові SB3	тонн	363875	189173,7	174701,3	51,99
Разом	тонн	1353000	774345,3	578654,7	57,23

Задача 3

За даними Міністерства економіки України, які наведені в таблиці, для підприємства, що здійснює експорт срібла дізнайтесь про можливість вивозу за межі України 60 кг даної продукції протягом грудня цього року. Відповідь поясніти.

Інформація щодо стану використання експортно-імпортних квот у поточному році, визначених відповідними рішеннями уряду України та міжнародними угодами станом на 01.12. 2008 р.

Найменування продукції	Один. вим.	Обсяги квоти	Використання квоти	Залишок квоти	Використання квоти в %
Срібло (код згідно з УКТЗЕД 7106)	грамів	1000000		1000000	0,00
Золото (код згідно з УКТЗЕД 7108)	грамів	80000		80000	0,00
Тільки відходи та брухт золота (код згідно з УКТЗЕД 7112910000)	грамів	300000		300000	0,00
Тільки відходи та брухт срібла (код згідно з УКТЗЕД 7112990000)	грамів	200000		200000	0,00

Задача 4

За даними Міністерства економіки України, які наведені в таблиці, для підприємства, що здійснює імпорт дізнайтесь про можливість ввезення на територію України 150 тон варення, желе, мармеладу, фруктових пирогів та паст плодово-ягідних протягом вересня цього року. Відповідь поясніти.

**Інформація щодо стану використання експортно-імпортних квот у поточному році,
визначених відповідними рішеннями Уряду та міжнародними угодами
стапом на 01.12.2008 р.**

Найменування продукції	Один. вим.	Обсяги квоти	Використання квоти (з урахув. заявок)	Залишок квоти	Використання квоти в %
Шоколад та інші готові харчові продукти з вмістом какао (код згідно з УКТЗЕД 1806)	тонн	500,00		500	0,00
Печиво солодке сухе; вафлі та вафельні облатки (код згідно з УКТЗЕД 1905 3)	тонн	100,00		100	0,00
Овочі, плоди та інші істівні частини рослин, приготовлені або консервовані з додаванням оцту чи оцтової кислоти (код згідно з УКТЗЕД 2001)	тонн	6000,00		6000	0,00
Варення, желе, мармелади, фруктові пюре та пасті плодово-ягідні (код згідно з УКТЗЕД 2007)	тонн	100,00		100	0,00
Вина виноградні натуральні, та міцні; сусло виноградне, крім того, що включене до товарної позиції 2009 (код згідно з УКТЗЕД 2204)	літрів	40000000	1000000	39000000	2,50

Задача 5

За даними Міністерства економіки України, які наведені в таблиці, дослідити стан (заповнити таблицю) використання експортно-імпортних квот у поточному році. Відповідь пояснити.

**Інформація щодо стану використання експортно-імпортних квот у поточному році,
визначених відповідними рішеннями Уряду та міжнародними угодами
стапом на 01.12. 2008 р.**

Найменування продукції	Один. вим.	Обсяги квоти	Використання квоти (з урахув. заявок)	Залишок квоти	Використання квоти в %
Труби з чорних металів до Російської Федерації в т.ч:	тис. тонн	715	698,96		
труби з чорних металів -код згідно з УКТЗЕД 7304; 7305; 7306	тис. тонн	480,8	466,28		
труби для нафто- і газопроводів прямовідштамповані, виготовлені методом дугового зварювання під флюсом, зовн. діаметром 1420 мм із сталі з тирчасовим опором розриву 565 МПА і більше (код згідно з УКТЗЕД 7305 11 0000)	тис. тонн	230	228,49		
труби, трубки і профілі порожністі, безшовні з заліза або сталі(крім чавунного літва) холоднотягнуті або холоднокатані (обтиснені у холодному стані): -інші (код згідно УКТ ЗЕД 7304 41 9000); труби, трубки і профілі порожністі, безшовні з заліза або сталі	тис. тонн	4,2	4,19		
Прокат плоский у рулонах категорія SA1	тонн	194750	70330		

Прокат плоский це у рулонах категорія SA2	тонн	399750	220313,079		
Прокат плоский категорія SA3	тонн	143500	69983,49		
Напівфабрикати та профілі SB1	тонн	51250	40275		
Прутки та бруски гарячекатані, вільно укладені в бунти SB2	тонн	199875	184270		
Напівфабрикати, прутки та бруски, профілі, прутки та бруски порожністі, палі ішпунтові SB3	тонн	363875	189173,72		
Прокат плоский до США (код згідно з УКТЗЕД 7208 40 10 00; 7208 51; 7208 52; 7208 53 10 00)	тонн	150638	150080,241		

Задача 6

За даними Міністерства економіки України, які наведені в таблиці, дослідити стан (заповнити таблицю) використання експортно-імпортних квот у поточному році. Відповідь пояснити.

Інформація щодо стану використання експортно-імпортних квот у поточному році, визначених відповідними рішеннями Уряду та міжнародними угодами станом на 01.12.2008 р.

Найменування продукції	Один. вим.	Обсяги квоти	Використання квоти (з урахув. заявок)	Заплан. квоти	Використання квоти в %
Баранина або козлятина, свіжа, охоложена або морожена (код згідно з УКТЗЕД 0204)	тонн	500,00			
Рослинні частини рослин, насіння та плоди	тонн	500,00	440,00		
Шоколад та інші готові харчові продукти з вмістом какао (код згідно з УКТЗЕД 1806)	тонн	500,00			
Плоди та інші істінні частини рослин, (код згідно з УКТЗЕД 2008)	тонн	500,00			
Вина виноградні натуральні (код згідно з УКТЗЕД 2204)	літрів	40000000	1000000		
Тютюн необрізаний (з невідділеною середньою жилкою (код згідно з УКТЗЕД 2401 10)	тонн	10000			
Труби із сталі безшовні обсадні та насосно-компресорні з зовнішнім діаметром не більше як 406,4 мм (код згідно з УКТЗЕД 7304 29 11 00) – всього	тонн	14504	11292,64		
в тому числі:					
з Російської Федерації	тонн	10311	10310,96		
з Австрії	тонн	2125	680,68		
з Польщі	тонн	955	0,00		
з Румунії	тонн	181	63,35		
з Словаччини	тонн	148	0,00		
з Індії	тонн	63	0,00		
з КНР	тонн	42	0,00		
з інших країн	тонн	679	237,65		

Задача 7

За даними Міністерства економіки України, які наведені в таблиці, дослідити стан (заповнити таблицю) використання експортно-імпортних квот у поточному році. Відповідь пояснити.

Інформація щодо стану використання експортно-імпортних квот у поточному році,
визначених відповідними рішеннями Уряду та міжнародними угодами
стапом на 01.12.2008 р.

Найменування продукції	Один. вим.	Обсяги квоти	Використання квоти (з урахув. заявок)	Залишок квоти	Використання квоти в %
Штириці (код згідно з УКТЗЕД 9018 31 10 00)- всього	кг	938175,50	798510,56		
з Російської Федерації	кг	75249,3	71050,52		
з Словачької Республіки	кг	125575,4	52703,00		
з Королівства Бельгія	кг	7602,80	0,00		
з Республіки Польща	кг	159283,70	142685,12		
з Федеративної Республіки Німеччина	кг	49547,50	15721,97		
з Королівства Іспанія	кг	520878,50	516178,75		
Баранина або козлятина, свіжа, охолоджена або морожена (код згідно з УКТЗЕД 0204)	тонн	500,00			
Стручковий перець роду Capsicum або роду Pimenta (код згідно з УКТЗЕД 0709 60)	тонн	5000,00			
Овочі сушені, цілі, нарізані на шматки (код згідно з УКТЗЕД 0712)	тонн	500,00			
Плоди сушені, крім тих, що включені до товарних позицій 0801 – 0806 (код згідно з УКТЗЕД 0813)	тонн	200,00			
Перець роду Piper, стручковий перець роду Capsicum (код згідно з УКТЗЕД 0904)	тонн	500,00			
Рослинин, частини рослин, насіння	тонн	500,00	440,00		
Кондитерські вироби з цукру (уключаючи більші шоколад), без вмісту какао (код згідно з УКТЗЕД 1704)	тонн	500,00			
Шоколад та інші готові харчові продукти з вмістом какао (код згідно з УКТЗЕД 1806)	тонн	500,00			

Задача 8

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структурні зрушеннЯ прямих інвестицій в регіони України. Зробити висновки.

Прямі іноземні інвестиції в регіони України, млн. дол. США

Регіони України	Кількість підприємств	Обсяги інвестицій на			
		01.01. 2008 р. усього	у % до заг. підсумку	01.10.2008 р. усього	у % до заг. підсумку
Україна	17103	29542,1	100,0	37621,5	100,0
Автономна Республіка Крим	517	726,2	2,5	759,6	2,0
Вінницька	173	152,6	0,5	163,0	0,4
Волинська	236	392,4	1,3	420,5	1,1
Дніпропетровська	970	2934,3	9,9	3356,0	8,9
Донецька	557	1355,3	4,6	1675,8	4,5
Житомирська	336	173,6	0,6	202,1	0,5
Закарпатська	829	345,3	1,2	359,5	1,0
Запорізька	384	761,4	2,6	981,8	2,6

Івано-Франківська	412	385,1	1,3	476,1	1,3
Київська	777	1083,6	3,7	1386,8	3,7
Кіровоградська	99	55,3	0,2	58,5	0,2
Луганська	153	309,1	1,0	348,0	0,9
Львівська	1254	771,5	2,6	974,3	2,6
Миколаївська	188	136,8	0,5	188,6	0,5
Одеська	902	880,8	3,0	982,2	2,6
Полтавська	330	367,9	1,2	446,9	1,2
Рівненська	174	233,1	0,8	293,4	0,8
Сумська	166	180,5	0,6	179,6	0,5
Тернопільська	150	51,0	0,2	56,3	0,1
Харківська	707	1278,7	4,3	1756,5	4,7
Херсонська	194	155,7	0,5	180,1	0,5
Хмельницька	142	129,0	0,4	133,1	0,3
Черкаська	250	175,0	0,6	182,7	0,5
Чернівецька	241	51,2	0,2	66,1	0,2
Чернігівська	86	86,6	0,3	98,9	0,3
м. Київ	6664	9681,6	32,8	13704,3	36,4
м. Севастополь	212	147,2	0,5	163,4	0,4
Нерозподілені за регіонами обсяги інвестицій	—	6541,3	22,1	8027,4	21,3

Задача 9

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структурні зрушения прямих інвестицій з регіонів України. Зробити висновки.

Прямі інвестиції з регіонів України, млн. дол. США

Регіони України	Кількість підприємств	Обсяги інвестицій на			
		01.01.2008 р.		01.10.2008 р.	
		усього	у % до заг. підсумку	усього	у % до заг. підсумку
Україна	187	6196,6	100,0	6218,6	100,0
Автономна Республіка Крим	5	0,2	0,0	0,3	0,0
Вінницька	4	0,2	0,0	0,2	0,0
Волинська	*	*	*	*	*
Дніпропетровська	11	88,7	1,4	90,5	1,5
Донецька	22	5335,1	86,1	5346,8	86,0
Запорізька	9	8,7	0,2	16,2	0,3
Івано-Франківська	*	*	*	*	*
Київська	3	2,5	0,1	2,4	0,0
Кіровоградська	2	0,1	0,0	0,1	0,0
Луганська	5	1,7	0,0	1,7	0,0
Львівська	6	0,9	0,0	0,9	0,0
Миколаївська	3	0,5	0,0	0,5	0,0
Одеська	10	35,7	0,6	39,4	0,6
Полтавська	10	2,3	0,1	2,8	0,1
Сумська	3	3,4	0,1	3,3	0,1
Тернопільська	2	2,2	0,0	2,2	0,0
Харківська	17	63,9	1,0	8,9	0,2
Херсонська	5	0,0	0,0	0,0	0,0

Хмельницька	*	*	*	*	*
Черкаська	*	*	*	*	*
Чернівецька	2	1,9	0,0	1,9	0,0
Чернігівська	*	*	*	*	*
м. Київ	62	186,6	3,0	237,6	3,8
м. Севастополь	*	*	*	*	*
Нерозподілені за регіонами обсяги інвестицій	-	442,4	7,1	442,4	7,1

Задача 10

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структуру прямих інвестицій Кіпру в економіку України за видами економічної діяльності. Зробити висновки.

Прямі інвестиції Кіпру

в економіку України за видами економічної діяльності, млн. дол. США

Види економічної діяльності	Обсяги інвестицій на	
	01.01.08	01.10.08
Кіпр, всього	5946,4	8534,0
Промисловість	1677,6	1953,7
переробна	993,7	1213,4
з неї		
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	369,6	335,1
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	201,6	226,4
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	165,9	192,7
машинобудування	39,4	143,6
виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	43,0	110,8
хімічна та нафтохімічна промисловість	91,6	98,5
оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	42,3	48,0
добувна	636,0	685,4
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	47,9	54,9
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	1219,3	2049,7
Фінансова діяльність	1265,9	1560,0
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	621,0	875,2
Будівництво	468,6	660,3
Діяльність транспорту та зв'язку	301,4	369,1
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	162,3	355,6
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	134,5	303,2
Діяльність готелів та ресторанів	67,5	94,4

Задача 11

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структуру прямих інвестицій Німеччини в економіку України за видами економічної діяльності. Зробити висновки.

**Прямі інвестиції Німеччини
в економіку України за видами економічної діяльності, млн. дол. США**

Види економічної діяльності	Обсяги інвестицій на 01.01.08	01.10.08
Німеччина, всього	5918,3	6826,9
Промисловість	1415,4	1504,6
переробна	1391,0	1478,4
з неї		
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	730,1	763,3
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	278,9	296,7
хімічна та нафтохімічна промисловість	164,6	191,5
машинобудування	89,6	96,4
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	59,9	59,6
целюлозо-паперове виробництво; видавнича діяльність	27,5	28,3
легка промисловість	27,5	24,6
добувна	24,4	26,2
Фінансова діяльність	43,5	248,9
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	133,9	153,3
Діяльність транспорту та зв'язку	43,0	79,7
Операції з нерухомим майном, оренда, інженіринг та надання послуг підприємствам	43,0	55,9
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	35,4	43,3
Будівництво	22,3	33,9
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	24,6	27,3

Задача 12

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структуру прямих інвестицій Нідерландів в економіку України за видами економічної діяльності. Зробити висновки.

**Прямі інвестиції Нідерландів
в економіку України за видами економічної діяльності, млн. дол. США**

Види економічної діяльності	Обсяги інвестицій на 01.01.08	01.10.08
Нідерланди, всього	2508,8	3253,7
Промисловість	1035,4	1258,7
переробна	873,0	1084,2
з неї		
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	443,7	499,7
хімічна та нафтохімічна промисловість	142,4	192,9
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	43,5	144,3
виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	123,5	125,0
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	48,5	48,6
оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	31,6	32,5
добувна	132,0	143,1
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	30,4	31,4
Будівництво	589,9	797,7
Фінансова діяльність	347,1	478,2
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів	291,6	394,8

особистого вжитку		
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємствам	37,9	96,9
Діяльність транспорту та зв'язку	78,4	88,5

Задача 13

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структуру прямих інвестицій Австрії в економіку України за видами економічної діяльності. Зробити висновки.

Прямі інвестиції Австрії

в економіку України за видами економічної діяльності, млн. дол. США

Види економічної діяльності	Обсяги інвестицій на	
	01.01.08	01.10.08
Австрія, всього	2067,4	2564,9
Фінансова діяльність	730,6	1112,9
Промисловість	191,9	205,2
переробна	184,5	191,3
з неї		
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	88,5	88,6
машинобудування	28,3	29,4
хімічна та нафтохімічна промисловість	19,8	19,9
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	14,5	18,6
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	62,3	119,5
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємствам	80,7	85,5
Будівництво	53,2	54,9
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	42,4	31,3
Діяльність транспорту та зв'язку	19,7	20,8

Задача 14

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структуру прямих інвестицій за видами економічної діяльності підприємств України в економіку країн світу. Зробити висновки.

Прямі інвестиції за видами економічної діяльності підприємств України в економіку країн світу, млн. дол. США

Країна, вид економічної діяльності	Обсяги інвестицій на	
	01.01.08	01.10.08
Кіпр	5825,5	5826,1
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємствам	5324,6	5324,6
Фінансова діяльність	50,6	50,5
Російська Федерація	148,6	110,5
Промисловість	17,0	32,7
Переробна	17,0	32,7
з неї		
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	2,9	11,9
машинобудування	11,0	11,1
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	1,1	8,2
Фінансова діяльність	32,2	31,1

Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку		23,2*	23,6
Державне управління		15,4	14,9
Польща		30,1	47,4
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку		29,0	45,3
Латвія		30,7	33,8
Фінансова діяльність		30,7	33,8
Грузія		28,5	31,8
Фінансова діяльність		25,3	28,7
Державне управління		2,6	2,5
Казахстан		0,8	27,2
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку		0,8	27,2
Молдова		26,7	26,6
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку		26,2	26,2
Панама		18,9	19,8
Діяльність транспорту		18,9	19,8
Іспанія		13,8	16,4
Діяльність транспорту		13,8	13,8
Вірменія		12,8	13,8
Фінансова діяльність		12,8	13,8

Задача 15

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структурні зрушения прямих інвестицій в Україну за видами економічної діяльності. Зробіти висновки.

Прямі інвестиції в Україну за видами економічної діяльності

Вид економічної діяльності	Обсяги інвестицій на			
	01.01.2008 р.		01.10.2008 р.	
	млн. дол. США	у % до заг. підсумку	млн. дол. США	у % до заг. Підсумку
Усього	29542,1	100,0	37621,5	100,0
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	557,3	1,9	897,0	2,4
Рибальство, рибництво	0,5	0,0	0,5	0,0
Промисловість добувна	8004,1	27,1	8999,4	23,9
переробна	1052,7	3,6	1215,4	3,2
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	6812,9	23,0	7635,9	20,3
легка промисловість	1561,2	5,3	1748,8	4,6
оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	144,1	0,5	144,9	0,4
целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	241,6	0,8	259,3	0,7
виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	187,7	0,6	209,4	0,6
хімічна та нафлохімічна промисловість	319,6	1,1	391,4	1,0
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	840,8	2,8	967,2	2,6
	704,1	2,4	796,3	2,1

металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	1597,1	5,4	1715,2	4,6
машинобудування	1012,7	3,4	1164,0	3,1
інші галузі промисловості	204,0	0,7	239,4	0,6
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	138,5	0,5	148,1	0,4
Будівництво	1631,8	5,5	2127,0	5,7
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	3070,7	10,4	3866,1	10,3
Діяльність готелів та ресторанів	428,3	1,5	465,0	1,2
Діяльність транспорту та зв'язку	1274,4	4,3	1380,7	3,7
Фінансова діяльність	4869,1	16,5	7342,7	19,5
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	2670,1	9,0	3849,4	10,2
Державне управління	0,2	0,0	0,5	0,0
Освіта	18,1	0,1	19,5	0,1
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	190,4	0,6	153,5	0,4
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	285,8	1,0	492,8	1,3
Нерозподілені за видами економічної діяльності обсяги інвестицій	6541,3	22,1	8027,4	21,3

Задача 16

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати динаміку та структурні зрушення прямих інвестицій з України за видами економічної діяльності. Зробити висновки.

Прямі інвестиції з України за видами економічної діяльності

Види економічної діяльності	Обсяги інвестицій на			
	01.01.2008 р.		01.10.2008 р.	
	млн. дол. США	у % до заг. підсумку	млн. дол. США	у % до заг. підсумку
Усього	6196,6	100,0	6218,6	100,0
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	0,9	0,0	0,4	0,0
Промисловість	33,4	0,5	49,4	0,8
добувна	0,1	0,0	0,2	0,0
переробна	33,3	0,5	49,2	0,8
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	6,5	0,1	15,5	0,2
легка промисловість	0,2	0,0	0,2	0,0
целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	0,4	0,0	—	—
виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	0,8	0,0	0,8	0,0
хімічна та нафтохімічна промисловість	4,4	0,1	4,5	0,1
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	0,2	0,0	0,1	0,0
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	3,1	0,1	10,3	0,2
машинобудування	14,6	0,2	14,7	0,2
інші галузі промисловості	3,1	0,0	3,1	0,1

Будівництво	2,5	0,1	2,7	0,0
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	95,5	1,6	141,3	2,3
Діяльність готелів та ресторанів	0,2	0,0	0,2	0,0
Діяльність транспорту та зв'язку	43,3	0,7	45,0	0,7
Фінансова діяльність	174,5	2,8	186,1	3,0
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємствам	5385,8	86,9	5333,6	85,8
Державне управління	18,1	0,3	17,5	0,3
Освіта	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерозподілені за видами економічної діяльності обсяги інвестицій	442,4	7,1	442,4	7,1

Задача 17

За даними Держкомстату України, які наведені в таблиці, проаналізувати структуру та сальдо експорту-імпорту товарів за основними видами транспортних засобів. Зробити висновки.

Розподіл експорту-імпорту товарів за видами їх транспортування за І півріччя 2008 р.

Вид транспортування	Млн. дол. США		У % до заг. обсягу	
	експорт	імпорт	експорт	імпорт
Всього	32542,2	42387,4	100,0	100,0
у тому числі				
Морське судно	14273,8	3027,3		
Контейнер на морському судні	751,4	3864,2		
Залізничний вагон на морському судні	200,8	40,4		
Вантажний автомобіль на морському судні	160,5	99,8		
Залізничний вагон	9527,9	7955,4		
Контейнер на залізничному вагоні	85,3	552,6		
Вантажний автомобіль на залізничному вагоні	6,8	—		
Вантажний автомобіль	6348,7	13325,8		
Контейнер на вантажному автомобілі	37,2	75,8		
Повітряне судно	399,7	1212,4		
Поштове відправлення	13,2	11,4		
Експрес-відправлення	30,6	176,3		
Трубопровідний транспорт	3,1	5808,6		
Лінія електропередач	188,8	3,4		
Транспортний засіб, що переміщується своїм ходом (товар)	503,8	6210,0		
Переміщення товарів у ручній поклажі	9,0	20,7		

Задача 18

Визначте кому із іноземних постачальників необхідно віддати перевагу під час продовження договірних відносин.

Критерій	Вага	Оцінка постачальників за даним критерієм (за десятибальною шкалою)			
		Постачальник А	Постачальник В	Постачальник С	Постачальник D
Ціна	0,5	8	4	9	2
Якість	0,2	5	8	2	4
Надійність	0,3	3	4	5	10

Задача 19

За даними таблиць визначте темп зростання поставок товарів неналежної якості та темп зростання ненадійності поставок

Інформація про кількість неякісного товару, що надійшов від постачальника

Обсяг поставки, од./міс.	Кількість неякісних товарів, од./міс.
січень	лютий
2000	3000
10	12

Інформація про запізнення в поставках товарів

Кількість поставки, од./міс.	Усього запізнень, днів
січень	лютий
40	20
100	60

Задача 20

Виробнича фірма має на певній території 6 магазинів, для постачання яких можна орендувати склад в одному з пунктів А, Б, В та Г. За допомогою критерію мінімуму транспортної роботи щодо постачання товарів в магазини визначити в якому із пунктів потрібно розмітити склад.

№ магазина	Вантажообіг, т/міс	Відстань до пункту, км			
		А	Б	В	Г
1	60	0	5	5	6
2	30	10	3	4	10
3	40	6	0	4	3
4	44	4	8	10	0
5	30	5	2	5	5
6	50	2	10	0	2

Дисципліна "Міжнародна інвестиційна діяльність"

Тестові завдання

- Загальний обсяг коштів, що інвестуються у певному періоді, спрямованих на нове будівництво, придбання засобів виробництва та приріст товарно-матеріальних запасів називають:
  - Чистими інвестиціями;
  - Валовими інвестиціями;
  - Портфельними інвестиціями;
  - Середньостроковими інвестиціями.
- Шляхами залучення іноземного капіталу для інвестування економіки країни є:
  - Кредити, позики та гранти міжнародних фінансових інституцій, країн, державних установ, міжнародних фондів, експортних агентств, банків тощо;
  - Прямі інвестиції через створення підприємств з іноземним капіталом, у тому числі спільних підприємств;
  - Портфельні інвестиції шляхом продажу іноземним резидентам і нерезидентам цінних паперів;
  - Всі варіанти відповідей вірні.
- Виділяють такі джерела формування міжнародних інвестиційних ресурсів:
  - Власні, залучені, амортизаційні відрахування;

- Б. Власні, позикові, кредити;
- В. Позикові, залучені, прибуток;
- Г. Власні, позикові, залучені.

4. Об'єкти міжнародного інвестування поділяються на три групи:

- А. Матеріальні, нематеріальні та фінансові активи;
- Б. Матеріальні, промислові та кредитні активи;
- В. Фінансові, державні і приватні активи;
- Г. Інтелектуальні, інноваційні та реальні активи.

5. Сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів становлять:

- А. Інвестиційний клімат країни;
- Б. Інвестиційний ринок;
- В. Кон'юнктуру інвестиційного ринку;
- Г. Інвестиційну привабливість галузі.

6. Як впливають чисті інвестиції на розвиток країни, коли валові інвестиції більші амортизаційних відрахувань?

- А. Негативно;
- Б. Позитивно;
- В. Не впливають;
- Г. Немає вірної відповіді.

7. Теорія, згідно якої ТНК виступає суб'єктом ринкової влади і спричиняє зростання шляхом поглинання та злиття називається:

- А. Теорією індустріальної організації;
- Б. Теорією монополістичної конкуренції;
- В. Теорією інтернаціоналізації;
- Г. Теорією “гармонії інтересів” Елвортса.

8. Правило, згідно з яким вартість імпорту країни дорівнює сумі вартості експорту і чистих зарубіжних продажів активів і процентів за ними, було виведене:

- А. Фрідманом;
- Б. Вальрасом;
- В. Рікардо;
- Г. Елвортом.

9. При аналізі міжнародного інвестування американський економіст П. Елворт розглядав:

- А. Інвестування як чинник, що збільшує добробут не тільки самих інвесторів, але й добробут у національній економіці;
- Б. Міжнародний рух капіталу з позиції взаємозв'язку з монетарною та інвестиційною політикою в державі;
- В. Процес міжнародного руху капіталів з позиції відносних рівнів добробуту в країнах експортерах та імпортерах капіталу;
- Г. Проблему стимуліввання міжнародного руху капіталу.

10. Яку зовнішньоекономічну політику проводять країни, що володіють надлишком трудових ресурсів, а прямі іноземні інвестиції переважно вкладаються в трудомісткі галузі?

- А. Протекціоністську політику;
- Б. Політику імпортозаміщення;
- В. Політику стимулювання експорту;
- Г. Антимонопольна політику.

11. Привілсйована акція не може випускатися на суму, що перевищує:

- А. 20% статутного фонду акціонерного товариства;
- Б. 50% статутного фонду акціонерного товариства;
- В. 10% статутного фонду акціонерного товариства;
- Г. 1% статутного фонду акціонерного товариства.

12. Цінні папери за рівнем ліквідності, пов'язаним з характером випуску і обігу, розрізняють:

- А. Боргові та дольові;
- Б. Іменні та на пред'явника;
- В. Дольові та іменні;
- Г. Боргові та на пред'явника.

13. Міжнародна реєстрація акцій на біржах, що дає допуск до котирувань називається міжнародним:

- А. Лістингом;
- Б. Андеррайтингом;
- В. Селенгом;
- Г. Індосаментом.

14. Цінні папери за ступенем передбачуваності інвестиційного доходу поділяються на:

- А. Дольові та іменні;
- Б. Іменні та на пред'явника;
- В. Боргові та дольові;
- Г. Боргові та на пред'явника.

15. За характером зобов'язань емітента розрізняють такі види акцій:

- А. Дольові та боргові;
- Б. Іменні та на пред'явника;
- В. Боргові та привілейовані;
- Г. Прості та привілейовані.

16. До похідних цінних паперів відносять:

- А. Акції;
- Б. Облігації;
- В. Інвестиційні сертифікати;
- Г. Опціони.

17. Вкажіть стадію кон'юнктури інвестиційного ринку, на якій відбувається різке підвищення попиту на всі інвестиційні товари та інші об'єкти інвестування, яке пропозиція задоволити не може:

- А. Підйом кон'юнктури;
- Б. Кон'юнктурний бум;
- В. Послаблення кон'юнктури;

Г. Спад кон'юнктури.

18. Елементами, які характеризують стан кон'юнктури міжнародного інвестиційного ринку є:

- А. Попит, еластичність попиту, пропозиція, ціна;
- Б. Попит, пропозиція, цінова політика, кон'юнктура;
- В. Попит, пропозиція, ціна, конкуренція;
- Г. Попит, пропозиція, еластичність пропозиції, конкурентоспроможність.

19. Ринок інструментів фінансового інвестування складається з:

- А. Ринків нерухомості і прямих капітальних вкладень;
- Б. Фондового і грошового ринків;
- В. Грошового ринку і ринку нерухомості;
- Г. Ринку прямих капітальних вкладень і фондового ринку.

20. Зазначте ринок цінних паперів, де цінний папір проходить від свого емітента до першого покупця:

- А. Вторинний ринок цінних паперів;
- Б. Первинний ринок цінних паперів;
- В. Національний ринок цінних паперів;
- Г. Внутрішньоцільовий ринок цінних паперів.

21. Вкажіть юридичних осіб на ринку цінних паперів, яких не відносять до фінансових посередників:

- А. Брокери;
- Б. Емітенти;
- В. Дилери;
- Г. Андеррайтери.

22. Як називаються податкові пільги, згідно яких має місце відстрочка від сплати податку протягом декількох років, починаючи з дня одержання першого оголошеного прибутку?

- А. Податковий кредит;
- Б. Пільги непрямого оподаткування;
- В. Інвестиційні знижки;
- Г. Податкові канкули.

23. Прийняття законів та інших нормативних актів, що регулюють інвестиційну діяльність відносять до:

- А. Прямих методів державного регулювання;
- Б. Непрямих методів державного регулювання;
- В. Адміністративних методів державного регулювання;
- Г. Тарифних методів державного регулювання.

24. Сутність методу нарахування за простими процентами полягає в тому, що:

- А. Проценти нараховуються впродовж усього терміну інвестиції на ту саму величину капіталу, що інвестується;
- Б. Проценти нараховуються впродовж обумовленого терміну інвестування на нарощувану суму капіталу, що інвестується;
- В. Проценти нараховуються на величину капіталу, що інвестується після одержання прибутку від об'єкту інвестування;

Г. Проценти нараховуються на інвестиційний капітал щоквартально впродовж терміну, обумовленого в угоді.

25. Називте абревіатуру міжнародної організації за рекомендацію якої виділяють основні розділи міжнародного інвестиційного проекту:

- А. ЮНЕСКО;
- Б. МБРР;
- В. ОПЕК;
- Г. ЮНІДО.

26. Майбутня вартість інвестованих коштів пов'язана з процесом:

- А. Дисконтування;
- Б. Нарощування;
- В. Ліквідності;
- Г. Реінвестування.

27. Ануїтет – це:

- А. Ряд послідовних платежів через рівні проміжки часу зі складною градацією їх обсягів;
- Б. Одноразова сплата коштів за користування грошовими ресурсами;
- В. Ряд послідовних фіксованих платежів здійснюваних через рівні проміжки часу;
- Г. Фіксовані платежі, що здійснюються будь-коли, в залежності від бажання інвестора.

28. Сума майбутніх грошових надходжень зведеніх з врахуванням певної відсоткової ставки (дисконтої ставки до теперішнього часу) – це:

- А. Майбутня вартість грошей у часі;
- Б. Теперішня вартість грошей у часі;
- В. Номінальна вартість грошей у часі;
- Г. Поточна вартість грошей у часі.

29. Сутність методу нарахування за складними процентами полягає в тому, що:

- А. Проценти нараховуються впродовж усього терміну інвестиції на ту саму величину капіталу, що інвестується;
- Б. Проценти нараховуються на інвестиційний капітал щоквартально впродовж терміну, обумовленого в угоді;
- В. Проценти нараховуються на величину капіталу, що інвестується після одержання прибутку від об'єкта інвестування;
- Г. Проценти нараховуються впродовж обумовленого терміну інвестування на нарощувану суму капіталу, що інвестується.

30. Індекс прибутковості інвестиційного проекту визначається, як:

- А. Відношення чистої теперішньої вартості до середньої ставки прибутковості;
- Б. Відношення теперішньої вартості грошових надходжень від проекту після оподаткування до теперішньої вартості інвестицій;
- В. Різниця теперішньої вартості грошових надходжень від проекту після оподаткування до теперішньої вартості інвестицій;
- Г. Відношення теперішньої вартості грошових надходжень від проекту після оподаткування до його терміну окупності.

31. Транснаціональна компанія вирішила збільшити частку свого капіталу в закордонному підприємстві з 45 до 55 %. Це підприємство відносно ТНК буде називатися:

- А. Філія;
- Б. Дочірнє підприємство;
- В. Асоційована компанія;
- Г. Підрозділ.

32. Відповідно до міжнародної статистики, щоб вкладення були зареєстровані як пряма інвестиція, інвестору достатньо володіти:

- А. До 10 % акцій зарубіжної компанії;
- Б. 10-25 % акцій зарубіжної компанії;
- В. Понад 25 % акцій зарубіжної компанії;
- Г. 50% +1 акція зарубіжної компанії.

33. Ринок облігацій Японії можна розділити на три частини:

- А. Довгостроковий/середньостроковий, короткостроковий та облігації Samurai;
- Б. Довгостроковий, середньостроковий, короткостроковий;
- В. Середньостроковий, короткостроковий, yankee-облігації;
- Г. Довгостроковий, облігації Samurai, yankee-облігації.

34. Фондові біржі використовують методи визначення та обчислення для збору статистичних даних:

- А. TSV та REV;
- Б. Poor's та Moody's;
- В. Euro-clear та CEDEL;
- Г. Правильна відповідь відсутня.

35. Які акції не дають права брати участь в управлінні акціонерним товариством ("безголосний" цінний папір)?

- А. Привілейовані;
- Б. Іменні;
- В. На пред'явника;
- Г. Звичайні.

36. Різновиди привілейованих акцій:

- А. Кумулятивні та конвертовані;
- Б. Кумулятивні та некумулятивні;
- В. Фондові та комерційні;
- Г. Державні та недержавні.

37. Емітенти, що позначені цим індексом "Moody's Investors Service", для короткострокових боргових зобов'язань мають достатню спроможність погашати короткострокові борги. Емітенти цієї групи у значній мірі залежать від кон'юнктури ринку. Нестабільність прибутків може привести до потреби у відносно високих кредитах і зростання відношення позичкового і власного капіталу. Таким емітентом присвоюється рейтинг:

- А. Prime – 1;
- Б. Prime – 2;
- В. Prime – 3;
- Г. Not prime.

38. Короткострокові зобов'язання адекватно захищенні, але погіршення ситуації призведе до послаблення боржника і поставить під загрозу своєчасність платежів. Агенція "Standard & Poor's" присвоює таким короткостроковим борговим зобов'язанням рейтнинг:

- A. A - 1;
- Б. A - 2;
- В. A - 3;
- Г. A - 4.

39. Агенція "Standard & Poor's" рейтнінги, що можуть у перспективі знизитися, або підвищитися, кваліфікує як:

- A. Positive;
- Б. Stable;
- В. Developoing;
- Г. N. M. (not minindful).

40. За цими облігаціями вчасно виплачуються відсотки, але малоймовірно, що у довгостроковій перспективі фінансові зобов'язання будуть сплачуватися з такою ж пунктуальністю. Агенція "Standard & Poor's" присвоює таким довгостроковим зобов'язанням рейтнінг:

- A. BBB;
- Б. BB;
- В. B;
- Г. CCC.

41. Рейтнінг Ваа агенції "Moody's Investors Service" для довгострокових зобов'язань означає, що:

- A. Папери середнього ступеня якості. Основна сума боргу і відсотки у даний час захищені, але існує деяка ненадійність у перспективі. Такі папери не мають характерних інвестиційних рис і в той же час мають деякі спекулятивні характеристики;
- Б. Папери мають спекулятивні характеристики. У даний час основна сума боргу і відсотки вважаються захищеними, проте майбутнє непередбачуване;
- В. Папери цієї групи не мають ознак привабливих інвестицій. Основна сума і відсотки у довгостроковій перспективі захищені слабко;
- Г. Слабко забезпечені папери. Несуть елементи небезпеки відповідно повернення не тільки відсотків, але й основної суми боргу.

42. На міжнародному інвестиційному ринку усі звичайні акції поділяються на:

- A. Першокласні акції, доходні акції, акції зростання, спекулятивні акції, американські депозитарні розписки;
- Б. Глобальні депозитарні розписки, доходні акції, акції зростання, спекулятивні акції, оборонні акції;
- В. Першокласні акції, доходні акції, акції зростання, спекулятивні акції, оборонні акції, циклічні акції;
- Д. Першокласні акції, доходні акції, акції зростання, спекулятивні акції, оборонні акції.

43. Найбільш відомі фондові індекси США:

- А. NASDAQ, Nikkei — 225, Russell — 3000, Wilshire — 5000;
- Б. S&P 500, Wilshire — 5000, Dow Jones Industrial Average(DJIA);

- В. NYSE, AMEX; NASDAQ, Dow Jones Industrial Average(DJIA);
Г. NASDAQ, S&P 500, Dow Jones Industrial Average (DJIA)

44. Під депозитарною розпискою право США розуміє:

- А. Випущений американським депозитарієм сертифікат, що підтверджує право власності на визначену кількість депозитарних акцій (американських депозитарних чи глобальних депозитарних розписок);
- Б. Випущений іноземним емітентом сертифікат, що підтверджує право власності на визначену кількість депозитарних акцій (американських депозитарних чи глобальних депозитарних розписок), що у свою чергу надають право власності на визначену кількість цінних паперів іноземного приватного емітента;
- В. Випущений американським депозитарієм сертифікат, що підтверджує право власності на визначену кількість депозитарних акцій (американських депозитарних чи глобальних депозитарних розписок), що у свою чергу надають право власності на визначену кількість облігацій іноземного приватного емітента;
- Г. Випущений американським депозитарієм сертифікат, що підтверджує право власності на визначену кількість депозитарних акцій (американських депозитарних чи глобальних депозитарних розписок), що у свою чергу надають право власності на визначену кількість цінних паперів іноземного приватного емітента.

45. Форми здійснення інвестицій ТИК:

- А. Контракт на виробництво, спільне підприємство, пряме інвестування;
- Б. Складальний завод, ліцензійні угоди, спільне підприємство, іноземне підприємство, пряме інвестування;
- В. Складальний завод, контракт на виробництво, спільне підприємство, пряме інвестування;
- Г. Складальний завод, ліцензійні угоди, контракт на виробництво, спільне підприємство, пряме інвестування.

46. До показників ефективності менеджменту на міжнародному інвестиційному ринку відносяться:

- А. Показник рентабельності власного капіталу, показник рентабельності інвестицій, показник рентабельності активів;
- Б. Коефіцієнт ціна/прибуток, зростання коефіцієнту ціна/прибуток, коефіцієнт ціна/обсяг продажу, коефіцієнт ціна/балансова вартість;
- В. Коефіцієнт «Вета» (β), коефіцієнт ціна/прибуток, коефіцієнт ціна/обсяг продажу;
- Г. Коефіцієнт «Вета» (β), коефіцієнт ціна/прибуток, коефіцієнт ціна/обсяг, коефіцієнт ціна/обсяг продажу, показник рентабельності інвестицій;

47. Стратегіями інвестування в звичайні акції є:

- А. Ефективний менеджмент, довгострокове володіння, довгострокове зростання інвестицій, агресивне керування портфелем акцій;
- Б. Довгострокове володіння, довгострокове зростання інвестицій, спекуляції;
- В. Довгострокове володіння, отримання високих прибутків на інвестований капітал, ефективний менеджмент, агресивне керування портфелем акцій;

Г. Довгострокове володіння, отримання високих прибутків на інвестованій капітал, довгострокове зростання інвестицій, агресивне керування портфелем акцій, спекуляції.

48. Основні цілі міжнародного інвестування компаній-інвесторів:

- А. Збільшення прибутку за рахунок захоплення нових ринків за кордоном, досягнення економії за рахунок масштабу виробництва;
- Б. Розширення виробництва, збільшення прибутку за рахунок захоплення нових ринків за кордоном, досягнення економії у масштабах виробництва, збільшення прибутку за рахунок використання порівняльних переваг інших країн, збільшення валютних ресурсів фірми;
- В. Модернізація і розширення виробничої бази фірми, досягнення економії шляхом зміни сировини що використовується, розширення виробництва, збільшення прибутку за рахунок захоплення нових внутрішніх ринків, розширення асортименту на національному споживчому ринку;
- Г. Розширення виробництва, збільшення прибутку за рахунок захоплення нових ринків за кордоном, досягнення економії за рахунок масштабу виробництва, збільшення валютних ресурсів фірми.

49. Переход від оцінки теперішньої вартості грошей до оцінки їх вартості в майбутньому:

- А. Компаундування;
- Б. Дисконтування;
- В. Ануїтет;
- Г. Правильна відповідь відсутня.

50. Суб'єкт, який не є резидентом країни базування і який отримує кошти від інвестора, який є резидентом країни базування:

- А. Інвестор інвестицій за рубіж;
- Б. Зарубіжний реципієнт інвестицій;
- В. Іноземний інвестор;
- Г. Реципієнт іноземних інвестицій.

Практичні завдання

Задача 1

Банк пропонує своєму клієнту наступні умови надання кредиту: І півріччя – ставка = 20%, кожний наступний квартал ставка підвищується на 8%, проценти нараховуються тільки на початкову суму наданого кредиту. Визначити нарощену суму боргу, якщо банк надав кредит на суму 50 тис. грн. на 1 рік.

Задача 2

Якому поточному еквіваленту дорівнює сума 200 тис. грн., яку інвестор сподівається отримати у п'ятому році реалізації свого проекту (дисконтувальну ставку для приведення інвестор бере на рівні 3 % для першого року, 4 % — для другого і 5 % — для подальших трьох років).

Задача 3

Інвестор отримав кредит в банку в розмірі 100 тис. грн. строком на 3 роки під 8% річних (за складними відсотками). Визначити суму, яка підлягає поверненню в кінці строку кредиту, якщо відсотки будуть нараховані:

- 1) 1 раз в рік,

- 2) 2 рази в рік,
3) щоквартально.

Задача 4

Курс облігації номіналом 100 грн. зі щорічними сплатами відсотків по ставці 20% до погашення якої лишилося два роки дорівнює 95 грн. Визначити дохідність облігації до погашення з урахуванням кількості років до погашення.

Задача 5

Припустимо, що в наступні 5 років фірма сподівається отримати відповідно такі чисті прибутки: 15000 дол. США, 25000 дол. США, 30000 дол. США, 22000 дол. США, 18000 дол. США. Визначте середню ставку прибутковості, якщо початкові інвестиції становлять 120000 дол. США.

Задача 6

Англієць та голландець запланували отримати 5 000 дол. США через 3 роки від вкладення коштів в Укрсиббанк. Англієць планує вкласти кошти за простими процентами під 8 % річних, голландець планує вкласти кошти за складними процентами під 10 % річних. Яку суму кожен з них повинен вкласти і який проект найвигідніший?

Задача 7

Корпорації потрібно підтримувати необхідну ставку прибутковості інвестицій на рівні 12%. Визначте період, потрібний для відновлення як інвестиції, так і вартості фондів підтримки цих витрат.

дол. США	
Період	Очікувані грошові потоки
0	- 10000
1	- 4000
2	+ 3000
3	+ 3000
4	+ 3000
5	+ 3000
6	+ 3000
7	+ 6000
8	+ 6000

Задача 8

Корпорація оцінює три проекти. Грошові потоки кожного проекту наведені в таблиці. Якщо вартість капіталу корпорації дорівнює 12%, знайдіть найкращий проект за критерієм індексу прибутковості.

дол. США			
Період	Проект А	Проект В	Проект С
0	- 10000	- 20000	- 24000
1	2200	4000	7200
2	3400	7000	7200
3	3800	12000	7200
4	4200	16000	7200

Задача 9

Новий проект має первинні інвестиції 10000 дол. США, які дадуть грошові надходження після оподаткування 7000 дол. США в 1-й рік, 5000 дол. США – у 2-ий рік. Визначте внутрішню ставку прибутковості.

Задача 10

Визначити чисту теперішню вартість інвестиційного проекту з грошовими потоками, що наведені в таблиці. Ставка дисконту – 20%.

дол. США

Період	Грошовий потік
0	- 15000
1	- 11000
2	- 9000
3	+20000
4	+ 30000
5	+ 35000

Задача 11

Державні облігації терміном обігу 91 день пропонуються до продажу по курсу 93,5. Визначити дохідність до погашення облігацій.

Задача 12

Керівництво російського підприємства планує розмістити 1500 дол. США на депозитний рахунок на два роки. Керівники підприємства звернулися з своєю пропозицією до трьох комерційних банків. В “Приватбанку” їм запропонували виплачувати дохід по складних відсотках в розмірі 10% в квартал, в банку “Київська Русь” – в розмірі 18% один раз в чотири місяці, в банку “Авань” – в розмірі 22% два рази в рік. Визначити: майбутню вартість і суму складного процента по кожному з банків і встановити в який банк найвигідніше розмістити кошти.

Задача 13

Корпорація планує асигнувати кошти на придбання нового обладнання. Проектовані грошові прибутки і первісні інвестиції показані в таблиці. Визначити період окупності проекту.

дол. США

Період	Очікувані грошові потоки
0	- 10000
1	- 4000
2	+ 2000
3	+ 2000
4	+ 2000
5	+ 2000
6	+ 2000
7	+ 5000
8	+ 6000
9	+ 7000

Задача 14

Визначити теперішню величину 20000 грн., які повинні бути виплачені через 4 роки. Протягом цього періоду на вихідну суму нараховуються складні відсотки по ставці 20% річних. Якщо нарахування будуть проводитися щоквартально?

Задача 15

Інвестор отримав кредит в банку в розмірі 150 тис. грн. строком на три роки під 20% річних (за складними відсотками). Визначити суму погашення боргу в кінці строку.

Задача 16

Яку суму необхідно розмістити на депозит, щоб через три роки власник депозиту отримав 15000 грн. 1) 20% (за простими відсотками), 2) 30% (за складними відсотками).

Задача 17

Вартість інвестиційного проекту складає 52125 дол. США і його очікувані грошові надходження дорівнюють 12000 дол. США щорічно протягом 5 років. Вартість капіталу становить 12%. Розрахувати модифіковану внутрішню ставку прибутковості проекту.

Задача 18

Державні облігації терміном обігу 91 день пропонуються до продажу по курсу 93,5. Ставка податку на прибуток – 30%. Розрахувати дохідність державних облігацій до погашення з урахуванням податкових пільг.

Задача 19

Курс облігації номіналом 100 грн. зі щорічними сплатами відсотків по ставці 20% до погашення якої лишилося два роки дорівнює 95 грн. Визначити дохідність облігації до погашення з урахуванням кількості років до погашення.

Задача 20

Довгострокові облігації номіналом 250 грн. та з річною купонною ставкою 15% повинні бути погашені 31 грудня 2009 р. На 11 лютого 2010 року курс таких облігацій становив 97,5%. Визначити нарахований купонний дохід по одній облігації, який необхідно сплатити продавцю облігації.

Дисципліна "Охорона праці"

1. Основні принципи державної політики в Україні у галузі охорони праці.
2. Соціальне та економічне значення "Охорони праці". Нормативно-правова база охорони праці.
3. Особливості фізичної та розумової діяльності людини. Поняття про важливість та напруженість праці, класифікація основних категорій робіт за ступенем важкості.
4. Поняття про працевздатність людини. Фази працевздатності. Поняття про второму та перевтому. Профілактика ранньої второми та перевтоми.
5. Показники мікроклімату виробничих приміщень.
6. Освітлення виробничих приміщень. Гігієнічні вимоги до навчальних меблів.
7. Державні нормативні акти про охорону праці.
8. Закон України "Про охорону праці" та організація безпечної праці на виробництвах України. Служба "Охорони праці" підприємства, її завдання та основні функції
9. Гарантії прав громадян України про охорону праці.

10. Основні положення Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричиняють втрату працевздатності”.
11. Колективний та трудовий договори згідно з Кодексом законів про працю України.
12. Робочий час та час відпочинку згідно з Кодексом законів про працю України.
13. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.
14. Навчання з питань охорони праці. Види інструктажу та порядок їх проведення.
15. Безпека праці жінок та неповнолітніх згідно з Кодексом законів про працю України. Охорона праці неповнолітніх.
16. Нещасні випадки та професійні захворювання. Розслідування та облік нещасних випадків та професійних захворювань.
17. Травми. Класифікація травм. Визначення поняття травматизм. Заходи попередження травматизму в трудових колективах.
18. Вимоги до санітарно-технічного забезпечення та водопостачання установи.
19. Захист працівників від шкідливих речовин на виробництві. Вентиляція виробничих та житлових приміщень.
20. Поняття про пожежну безпеку. Основні причини виникнення пожеж.
21. Основні засади організації та забезпечення пожежної безпеки в Україні.
22. Небезпечні та шкідливі чинники пов’язані з пожежами.
23. Порядок дій населення у разі пожеж. Способи та засоби пожежогасіння.
24. Електротравматизм та дія електричного струму на організм людини. Види електротравм та причини їх виникнення.
25. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.
26. Комплекс заходів та засобів забезпечення пожежної установи організації.

Вимоги до рівня підготовки студентів

Студенти, які проходять державну атестацію зі спеціальності “Міжнародна економіка”, повинні

знати:

- теоретичні концепції, етапи і показники розвитку міжнародної торгівлі, сучасні форми і методи міжнародної торгівлі, системи регулювання міжнародної торгівлі на різних рівнях;
- сутність іноземних інвестицій, їх місце та роль у міжнародному бізнесі, види і форми міжнародної інвестиційної діяльності, регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному та міжнародному рівнях;
- міжнародні стандарти та систему регламентації обліку на національному рівні; принципи побудови бухгалтерського обліку господарської діяльності, яка пов’язана з операціями зовнішньоекономічного характеру;
- напрями та принципи управління зовнішньоекономічною діяльністю українських підприємств; елементи системи управління ЗЕД в Україні; організацію науково-технічного та виробничого кооперування; методів проведення експортно-імпортних, інвестиційних та валютно-розрахункових операцій.

уміти:

- застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці в складній і динамічній сфері міжнародного економічного співробітництва;
- розраховувати показники розвитку міжнародної торгівлі та аналізувати їх;
- аналізувати показники міжнародної інвестиційної діяльності;
- складати кореспонденцію рахунків по основних господарських процесах в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- використовувати міжнародні стандарти бухгалтерського обліку при організації зовнішньоекономічної діяльності;
- розраховувати та аналізувати показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Форма проведення екзамену

Державний іспит складається з трьох частин – вирішення тестів та задач з дисциплін “Міжнародна торгівля”, “Міжнародна інвестиційна діяльність”, “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”, що передбачені навчальним планом та тестів з дисципліни “Охорона праці”.

I частина – вирішення тестів. Тестування з фаху відбувається за допомогою програмного забезпечення “Unitest System”.

Із 200 тестових завдань програма обирає для кожного студента 60. Серед запропонованих варіантів відповідей студент повинен визначити лише 1 правильну. На вирішення тестів відводиться 60 хвилин.

II частина – розв’язання задач з дисциплін “Міжнародна торгівля”, “Міжнародна інвестиційна діяльність”, “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”.

Кожен білет містить 2 задачі. На вирішення завдання відводиться 120 хвилин.

Зміст і структура екзаменаційних білетів

Для перевірки теоретичної і практичної підготовки студентів державний екзамен проводиться за білетами, складеними у повній відповідності до навчальних програм з дисциплін, що входять до переліку державної атестації.

До екзаменаційних білетів входять дві задачі з дисциплін “Міжнародна торгівля”, “Міжнародна інвестиційна діяльність”, “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”.

Критерії оцінювання знань і вмінь

Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з дисциплін, передбачених навчальним планом: “Міжнародна торгівля”, “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, “Міжнародна інвестиційна діяльність”, “Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства”, “Охорона праці”.

Загальна оцінка з державного екзамену виставляється як комплексна за вирішення тестів та розв'язування задач.

Студент має вирішити 60 тестів за фахом, що вибірково обирає комп’ютер, 5 тестів з охорони праці та розв’язати дві задачі.

Бали нараховуються наступним чином:

Завдання	Кількість балів
<u>1 - 60 завдання (тестове завдання)</u> 1 бал – зазначено правильну відповідь 0 балів – в разі відсутності або невірної відповіді.	60
<u>1-5 завдання (тестове завдання) з охорони праці</u>	10
<u>1-2 завдання (задача)</u> 15 балів – наведено необхідні формули, здійснено підстановку числових значень, отримано результат і прокоментовано соціально-економічну сутність (якщо це вимагає умова задачі). 7 балів – питання розкрито не повністю: наведено необхідні формули, здійснено підстановку числових значень, отримано результат, але не прокоментовано, якщо це передбачено умовою задачі. Кількість балів буде зменшено в наступних випадках: -1 бал – не зазначено одиниці виміру; -1 бал – не наведено формулу; -1 бал – здійснено підстановку числових значень, але отримано невірну відповідь (незначна технічна помилка при розрахунках), якщо це не принципова помилка і не впливає на висновки; -1 бал – не зазначено “Відповідь”.	30

**Шкала оцінювання для визначення
підсумкової оцінки за державний іспит:**

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі	Оцінка ECTS
90 – 100	5 (відмінно)	A (відмінно)
82 – 89	4 (добре)	B (добре)
75 – 81		C (добре)
68 – 74	3 (задовільно)	D (задовільно)
60 – 67		E (задовільно)
1 – 59	2 (незадовільно)	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання

Список рекомендованої літератури

1. Бакаєв Л.О. Кількісні методи в управлінні інвестиціями: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2000.- 151 с.
2. Бахрамов Ю.М., Глухов В.В. Организация внешнеэкономической деятельности. Особенности менеджмента: Учебное пособие. – СПб.: Лань, 2000. – 448 с.
3. Борщ Л.М. Інвестиції в Україні: стан, проблеми і перспективи. – К.: Знання, КОО, 2002. – 318 с.
4. Бровкова Е.Г., Прудиус И.П. Внешнеэкономическая деятельность - К.: Сирин, 2000. – 196 с.
5. Бутинець Ф.Ф. та ін. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 544 с.
6. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В.Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Практикум для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 224 с.
7. Внешнеэкономический толковый словарь /под ред. И.П.Фаминского. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 512 с.
8. Дахно І.І. Міжнародна торгівля: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 296 с.
9. Дроздова Г.М., Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2004 – 247с.
10. Зінь Е.А., Духа Н.С. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник/ за ред.. .д.е.н., професора Е.А. Зіння. – К.: Видавництво “Кондор”, 2009. – 432 с.
11. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. Посіб. – 3- тє вид., перероб. і дооп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 384 с.
12. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. пос. – 2- Ге вид. стер. – К., 2001.
13. Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
14. Матюшенко І.Ю., Божко В.П. Іноземні інвестиції: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 336 с.

15. Мельник В.В., Козюк В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник.: Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 249 с.
16. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник. / Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський, О.М. Мозговий та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
17. Міжнародна торгівля та інвестиції. Френклін Р. Рут, Антон Філіпенко. Переклад з англійської із змінами і доповненнями. Наукова редакція Антона Філіпенка, Данієли Олесневич. – Київ: Основи, 1998. – 743 с.
18. “Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності”. Л.О. Кадуріна // К.: “Слово” – 2003 р.
19. “Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності”. Навч. метод. посібн. Ю.А. Кузьмінський та інші// К.: КНЕУ, - 2001.
20. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник. За ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, К.І. Ржепішевського. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.
21. Пехник А.В. Іноземні інвестиції в економіку України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 335 с.
22. Румянцев А.П., Башинська А.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.В. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
23. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підруч. для магістрантів з міжн. економіки і держ. служби / Є.В. Савельєв; Ред. О.А. Устенко. – Тернопіль: Екон. думка, 2002. – 504 с.
24. Сазонець І.Л., Джусов О.А., Сазонець О.М. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник.: Київ: Центр навчальної літератури, 2003.–156 с.
25. Солонінко К.С. Міжнародна економіка. – К.: Кондор, 2008. – 382 с.
26. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: Навч. посіб. / Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2001. – 488 с.
27. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія і практика: Підручник. – 2-ге вид. перероб і доп. – К.: Знання, 2008. – 663 с.

Навчальне видання

**ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»**

Л.О. Кібальник, к.е.н., доцент, зав. кафедри міжнародної економіки
О.В. Макаринська, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки

Комп'ютерна верстка *I. Ю. Напора*

Підписано до друку 04.11.2010. Формат 60x84/16. Гарнітура Таймс
Папір офсет. Ум. друк. арк. 3,9. Тираж 50 пр. Зам. № 3619

Виготовлено з оригінал-макету у видавничому відділі
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
Адреса: 18000, м. Черкаси, бул.Шевченка, 81, кімн. 117,
Тел. (0472) 37-13-16, факс (0472) 37-22-33,
e-mail: vydav@cdu.edu.ua, <http://www.cdu.edu.ua>

Свідоцтво про внесення до державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК №3427 від 17.03.2009 р.